DRŽAVNO TOŽILSTVO v LJUBLJANI
Došlo 8. V. 1931
krat, prilog.

Poštnina plačana v gotovini.
Leto XII., štev. 105
Ljubljana, petek 8. maja 1931
Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praha číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Nadaljnji odmevi bukareške konference

Mogočen vtis nove manifestacije solidarnosti Male antante – Kako se tolažijo v Berlinu

Bukarešta, 7. maja. č. Rumunski tisk obširno komentira konferenco zunanjih ministrov Male antante in podčrtava, da je Mala antanta kljub vsem intrigam ostala čvrsta in enotna. Zlasti izražajo rumunski listi priznanje dr. Benešu, ki je znal pravilno preceniti situacijo. Neprijatelji Male antante so pričakovali senzacij in računali na razkol in razpad Male antante. Izkazalo pa se je, da je izšla Mala antanta iz te namišljene krize mnogo čvrstejša kakor je bila prej.

Praga, 7. maja AA. »Venkov« in »Narodny Politika« komentirata konferenco Male antante v Bukarešti in naglašata korektno zadržanje Rumunije, zaradi česar so postale iluzorne nemške spekulacije na račun rumunskega umika iz Male antante.

Pariz, 7. maja d. V svojih komentarjih o konferenci Male antante v Bukarešti izražajo listi zadovoljstvo, ker so se vse tri države Male antante sporazumele za skupno postopanje pri obravnavi nemško-avstrijskega carinskega načrta v Ženevi in pri razpravi o gospodarskem načrtu, ki ga bo predložil francoski zunanji minister Briand.

Berlin, 7. maja d. Komunike, ki je bil izdan ob zaključku konference zunanjih ministrov Male antete v Bukarešti, skušajo berlinski listi tolmačiti na ta način, da ne vsebuje nobene izrečne odklonitve avstrijsko-nemškega carinskega dogovora. Pri tem trdijo, da je bilo doseženo v Bukarešti nekakšno omiljenje češkoslovaških predlogov.

Nove nade madžarskih legitimistov

Senzacionalen članek rimske »Tribune« o personalni uniji med Avstrijo in Madžarsko

Budimpešta, 7. maja d. Rimska »Tribuna« je nedavno objavila pod naslovom »Quo vadis, Austria?« članek, ki je vzbudil v tukajšnjih političnih krogih veliko pozornost. List se je namreč zavzemal v tem članku za avstrijsko-madžarsko carinsko unijo ter je izjavil, da bi v Italiji nikakor ne zbudilo bojazni, če bi ta carinska unija vodila k obnovi habsburške oblasti v obeh državah. Ta članek je postal predmet živahnih razgovorov v kuloarjih madžarskega parlamenta. Nasprotniki Habsburžanov so grajali, ker se taki načrti predlagajo madžarski javnosti, legitimisti pa so sprejeli izvajanja »Tribune« z velikim veseljem ter vidijo v dejstvu, da jih je ponatisnil tudi pariški »Temps«, znamenje popuščanja odpora Italije in Francije proti restavraciji Habsburžanov.

Budimpešta, 7. maja s. »Az Ujsag« objavlja k članku rimske »Tribune«, v katerem se priporoča avstrijsko-madžarska carinska in personalna unija, naslednje pripombe: Mi legitimisti nismo nikoli mislili na unijo male Avstrije in male Madžarske, temveč samo na čisto madžarsko kraljestvo, in sicer v trenutku, v katerem njegova ustanovitev ne bo povzročila zunanje-političnih težkoč.

Razorožitvena konferenca bo odgodena

Informacije angleškega lista o sporu zaradi predsedstva konference in o možnosti njene odgoditve

London, 7. maja, č. »Daily Telegraph« poroča, da sta Nemčija in Italija pristali na to, da predseduje bodoči svetovni razorožitveni konferenci angleški zunanji minister Henderson, dočim Francija in njeni zavezniki nasprotno vztrajajo na kandidaturi češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša. »Daily Telegraph« smatra, da bo zaradi tega nesoglasja predsedoval konferenci najbrže nevtralec, bržkone Nizozemec ali Skandinavec. V ostalem je še dokaj negotovo, ali se bo konferenca res sestala že februarja prihodnjega leta. List smatra za več ko verjetno, da bo konferenca najbrže odgodena.

Nadaljevanje pomorskih pogajanj

Včeraj so se v Londonu ponovno sestali pomorski strokovnjaki Anglije, Francije in Italije k razpravam o pomorskem sporazumu

London, 7. maja. d. Francoski mornariški strokovnjak Massigli, ki je včeraj dospel v London, je prinesel angleški vladi odgovor na nedavni v Parizu izročeni angleški in italijanski noti o pomorski razorožitvi. V Londonu niso mnenja, da vsebuje francoska nota važnejše nove pobude, ki bi omogočile obnovo angleško - francosko - italijanskih pogajanj, ker smatrajo francoski vodilni krogi za potrebno skrajno rezerviranost pred volitvami novega predsednika republike in pred zasedanjem sveta Društva narodov v Ženevi, kjer se bodo sestali zunanji ministri k osebnim razgovorom.

London, 7. maja. AA. Danes so se sestali v zunanjem ministrstvu angleški, francoski in italijanski pomorski strokovnjaki, da izmenjajo svoja mišljenja o položaju pomorskega problema, ki je nastal po sprejemu italijanskega in angleškega odgovora na francosko spomenico z 20. aprila. Iz dogovorov se jasno vidi, da vse tri države žele premagati sedanje težkoče. Razgovore o tem vprašanju bodo nadaljevali. Pričakujejo, da bodo imeli zunanji ministri Anglije, Francije in Italije na majskem zasedanju sveta Društva narodov v Ženevi priliko, da nadaljujejo razgovore o tej zadevi. Francoski in italijanski strokovnjaki odpotujejo v kratkem v Ženevo, kamor prispejo najbrže 11. maja.

Pariz, 7. maja. d. V poučenih krogih zatrjujejo, da bo poslanski zbornici v kratkem predložen zakonski predlog o programu novih gradenj novih ladij, ki določa gradbo nove vojne ladje s 23.000 tonami in dveh lažjih križark po 7.500 ton.

Poset angleške mornarice v Nemčiji

London, 7. maja s. Mornariški minister Alexander je včeraj oficielno sporočil, da bosta dve angleški vojni ladji posetili Kiel. Ob tej priliki je izrazil željo, da bi tudi ladje nemške vojne mornarice posetile Anglijo.

Sklicanje kontrolnega odbora za Avstrijo

Odbor bo proučil, ali carinska unija ne nasprotuje ženevskim protokolom — Razočaranje na Dunaju

Dunaj, 7. maja. d. Kakor objavljajo uradno, je italijanski senator Brocchi kot predsednik kontrolnega odbora Društva narodov sklical ta odbor na sejo v Ženevo za 12. maj. Avstrijska vlada bo bržkone poslala na sejo kot svojega delegata sekcijskega šefa dr. Schüllerja, da bo dal kontrolnemu odboru vsa potrebna pojasnila.

V dunajskih političnih krogih izjavljajo, da se formalno sklicanju kontrolnega odbora ne more ugovarjati, ker se more na podlagi ženevskega protokola na predlog desetih članov to vsak čas zgoditi, pravijo pa, da namen sedanjega sklicanja stvarno ni utemeljen, ker ima kontrolni odbor skrbeti samo za to, da ostanejo zavarovani oni državni dohodki, ki tvorijo jamstvo za posojila Društva narodov Avstriji. Dunajski krogi zatrjujejo, da carinski dogovor, ki tvori predmet pogajanj med Berlinom in Dunajem, nikakor ne ogroža varnosti tega jamstva, ker se državni dohodki, ki so namenjeni za obrestovanje posojila Društva narodov, ne bodo odkazovali v skupno carinsko blagajno. Šele v primeru, ako bi avstrijska vlada ne vršila redno svojih obveznosti, bi bil upravičen kontrolni odbor za posredovanje.

Berlin, 7. maja. d. V tukajšnjih merodajnih krogih izjavljajo, da ne more sklicanje finančnega kontrolnega odbora Društva narodov ničesar spremeniti v nemško - avstrijskih pogajanjih za osnovanje carinske unije, ker se ta odbor ne more smatrati kot merodajen za kakšne sklepe v tem vprašanju. Po diplomatskih poizvedbah so se izmed osmih držav, ki so zastopane v kontrolnem odboru, samo Francija, Belgija in Češkoslovaška izrekle za njegovo takojšnje sklicanje, dočim je ostalih pet držav odgovorilo negativno. Zato se v Berlinu zaradi sklicanja kontrolnega odbora ne vznemirjajo ter čakajo v prvi vrsti na potek ženevskih razprav v evropski komisiji in v svetu Društva narodov.

»Do X« na poletu preko Oceana

Lizbona, 7. maja. AA. Nemško veleletalo »Do X« je davi startalo iz Bolame za polet proti otoku Fernando de Noronha na vzhodu Brazilije. Ko je bilo v Bolami, so morali častniki in moštvo letala iskati zavetja v guvernerjevi palači, ker je bilo mesto v rokah upornikov. Končno so oblasti vendarle premagale vstaše. Njihovi voditelji so zbežali v Senegal.

Žrtve potresa v Zakavkaziji

Moskva, 7. maja. AA. Objavljeni so končni podatki o škodi, ki jo je povzročil potres v Armeniji. Potres je uničil 51 vasi. Ubitih je bilo 390, ranjenih 7420 oseb. Pri potresu je poginilo tudi mnogo živine.

Požar uničil japonsko kopališče

Tokio, 7. maja č. Strahovit požar je uničil svetovno znano morsko kopališče Jananaku. Pogorelo je 700 hiš in 30 hotelov. Škodo cenijo na 50 milijonov jenov. Po dosedanjih vesteh je katastrofa zahtevala tudi več človeških žrtev, nad 3.500 ljudi pa je ostalo brez strehe.

OFENZIVA PROTI BRIANDU

Zgodovinska seja francoskega parlamenta – Desničarji hočejo preprečiti Briandovo izvolitev za predsednika republike

Pariz, 7. maja g. Ob splošni napetosti je zbornica danes pričela veliko debato o francoski zunanji politiki, ki naj bi prinesla odločitev o kandidaturi Brianda za predsednika republike. Zunanji minister Briand je zasedel svoje mesto poleg ministrskega predsednika Lavala. Diplomatske lože so bile polne in ljudje so se naravnost borili za prostore na galeriji.

O avstrijsko-nemškem carinskem sporazumu je bilo vloženih osem interpelacij. Prvi interpelacijski govornik, radikalni poslanec Nogaro, je označil nemško-avstrijsko carinsko unijo za predigro resnim dogodkom, katerih posledice ne bodo ugodne za mir in proti katerim mora Francija zato zavzeti odklonilno stališče. S tem dogovorom bi se kršile vse trgovinske pogodbe, ki vsebujejo klavzulo največjih ugodnosti. Gospodarske težave Avstrije, katero je treba manj obžalovati kakor ostale nasledstvene države, se ne morejo omiliti s carinsko unijo z Nemčijo, temveč samo z razširjenjem avstrijskega trga proti vzhodu. Ideja nemško-francoske carinske unije je fantazija. Francija bi si s tem uničila mnogo svoje industrije.

Govoril je tudi poslanec republikanske levice Fougere, ki je poudarjal, da avstrijsko-nemški carinski sporazum ograža evropski mir. Izrekel je priznanje Briandovi zunanji politiki in dejal, da bo edino sporazum med narodi utrdil mir in rešil Evropo pred gospodarskim polomom.

Poslanec Foucher (skupina Tardieu) je zahteval od zunanjega ministra pojasnila o ukrepih, ki jih namerava storiti proti nemško-avstrijskemu carinskemu dogovoru. Zahteval je, naj nastopi proti temu načrtu ki nasprotuje njegovim prizadevanjem za evropski sporazum. Francija mora zahtevati anulacijo nemško-avstrijskega carinskega dogovora, ki predstavlja kršitev mirovnih pogodb.

Radikalni poslanec Margaine je izjavil, da vidi v nemško-avstrijskem carinskem dogovoru ne pričetek, temveč izraz že obstoječega političnega gibanja, izraz čustvene in interesne skupnosti med obema narodoma.

Poslanec **Ibarnegaray** (skupina Marin) je označil nemško - avstrijski dogovor kat najdrznejše podjetje proti mirni organizaciji Evrope. Nemčija hoče spremeniti Avstrijo v svojo vazalno državo, da si s tem zagolovi gospodstvo nad Evropo in da vsili zmagovalcem voljo premagancev.

Ko je Ibarnegaray kritiziral postopanje angleške in italijanske vlade, ki se nista dovolj hitro postavili na stran Francije, je dobil od Brianda oster odgovor. Briand je poudarjal, da sta obe državi postopali popolnoma solidarno s Francijo in da sta zahtevali proučitev dogovora po Društvu narodov. Na bližnjem zasedanju v Ženevi se bo pokazalo, da Francija ni izolirana, kar je dokazala tudi konferenca Male antante.

Ibarnegaray je sklepal iz te izjave Brianda, da je dolžnost Francije, da v prvi vrsti pomaga svojim zaveznikom, namesto da daje Nemčiji milijardna posojila. Francija mora, ker je prišla na skrajno mejo svoje varnosti, od slej naprej ostro odkloniti vse politične zahteve Nemčije.

Seja je bila nato odgodena na jutri popoldne.

Razen posameznih odobravanj in protestov s skrajne levice in desnice je prvi del debate potekel mirno. Pričakujejo, da bo debata še zelo burna, ko bo Franklin Bouillon predložil resolucijo z zahtevo takojšnje in radikalne izpremembe sedanje zunanje politike. Resolucija poudarja, da je zunanje-politični položaj resen in da je ogražan svetovni mir.

Po dosedanjih dispozicijah bo govoril Briand jutri. Politični krogi pričakujejo, da bo Briand tudi to pot porazil svoje politične nasprotnike.

Pariz, 7. maja. č. Vsa pozornost francoske javnosti je koncentrirana na današnjo debato o zunanji politiki. Debata se formelno nanaša na Briandovo zunanjo politiko, v stvari pa gre za odločitev, ali bo Briand sprejel kandidaturo za predsednika republike. Briandovi nasprotniki so vložili celo serijo interpelacij o avstrijsko - nemški carinski uniji in o pomorskem sporazumu. Kot govorniki bodo tekom debate, ki se bo še nadaljevala, nastopili najbolj ogorčeni nasprotniki Brianda, kakor Franklin Bouillon, Luis Marin in drugi. Prijavljenih je tako veliko število govornikov, da bo trajala debata najmanj dva dni in bo mogel Briand šele jutri zvečer dati odgovor na interpelacije. Pričakujejo, da bo imel Briand obširen govor o svoji zunanji politiki. Verjetno je, da bo povzel besedo tudi ministrski predsednik Laval ter izjavil, da je celokupna vlada solidarna z Briandom.

Tudi vsi današnji listi se bavijo s to debato v zbornici in naglašajo, da ne gre samo za Briandovo politiko, marveč v prvi vrsti za to, da se Briandu onemogoči kandidatura za predsedniško mesto. »Matin« naglaša, da bo pri tej priliki padla odločitev, ali bo bodoči predsednik francoske republike levičar Briand ali desničar Doumergue. »Petit Parisien« izraža prepričanje, da bo Briand zmagal. Pozval bo zbornico, naj se izjavi jasno in odločno, in več ko gotovo je, da mu bo zbornica z veliko večino izrazila zaupnico. Popoldanski listi poudarjajo, da gre za glavno ofenzivo desničarskih krogov proti Briandu.

Pariz, 7. maja. č. Snoči je sklical Louis Marin veliko zborovanje, na katerem so nastopili kot govorniki najodločnejši nasprotniki Brianda, ki so ostro kritizirali njegovo zunanjo politiko in pozivali množico k demonstracijam proti Briandu. Poslanec Reybel je celo pozval zborovalce, naj v primeru, da bi bil Briand izvoljen za predsednika republike, napadejo predsedniško palačo in ga s silo vržejo ven. Po zborovanju je množica demonstrirala po ulicah in vzklikala proti Briandu.

Pariz, 7. maja. AA. Danes je bila druga protestna skupščina zoper avstrijsko-nemško carinsko unijo in priključitev. Med drugimi sta govorila Franklin-Bouillon in Marin. Marin je osebno napadal Brianda in se izrekel proti njegovi kandidaturi za predsednika republike.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo

Pogajanja so bila prekinjena, da bo naša vlada lahko proučila avstrijske zahteve

Beograd, 7. maja. p. Pogajanja, ki so se vršila med našo in avstrijsko delegacijo za sklenitev nove trgovinske pogodbe, so kakor že javljeno začasno prekinjena. Znano je, da nam je Avstrija odpovedala trgovinsko pogodbo, ki bo potekla 1. junija. Za sklenitev nove pogodbe je torej na razpolago razmeroma kratek rok. Avstrijska delegacija je predložila naši delegaciji svoje predloge in zahteve, o katerih bo razpravljala naša vlada na eni svojih prihodnjih sej. Avstrijski predlog predvideva celo vrsto povišanj uvoznih carin, ki bi znatno zmanjšale možnost našega izvoza v Avstrijo. Avstrijska delegacija je predlagala, naj bi se pogajanja nadaljevala na Dunaju, v naših krogih pa prevladuje želja, naj bi se vršila pogajanja še nadalje v Beogradu.

Kriza v Grčiji zaradi tiskovnega zakona

Ker se opozicija upira novemu tiskovnemu zakonu, napoveduje Venizelos razpust parlamenta

Atene, 7. maja AA. Načrt tiskovnega zakona, ki bo predložen parlamentu, je izzval resne spore z vlado. Na seji odbora za ta zakonski načrt je opozicija izjavila da ga ne bo sprejela. Venizelos je po seji izjavil novinarjem, da bo razpustil parlament in razpisal nove volitve, ako opozicija tega načrta ne bo sprejela vsaj v načelu. Voditelji opozicijskih strank Kaldaris, Papanastasiu, Kafandaris, Kondilis in Zavirianos so nato izjavili, da bodo ta zakonski načrt odklonili, čeprav se Venizelos sklicuje na to, da je veren posnetek angleškega tiskovnega zakona.

Ta odgovor opozicijskih voditeljev je vznevoljil Venizelosa in ni še znano, ali bo izvedel svojo pretnjo in razpustil parlament. To bi pomenilo veliko iznenadenje.

Italijanski parnik potopil grškega

Italijanski parnik »Santa Eugenia« je potopil grško stražno ladjo, ki je hotela izvršiti pregled njegovega tovora

Atene, 7. maja g. Grški listi ogorčeno pišejo o incidentu, ki se je pripetil v grških vodah z italijanskim parnikom »Santa Eugenia«, ki živo spominja na dogodek z »Morossinijem« na Jadranu. Parnik je bil namenjen v Albanijo in natovorjen z različnim blagom. V bližini Moreusa je stražna ladja grške finančne oblasti zapazila italijanski parnik in ga pozvala, naj se ustavi zaradi pregleda tovora. Italijanski kapetan se za signale stražne ladje »K XIX« sploh ni zmenil ter je še s povečano brzino vozil dalje. »K XIX« ga je začela zasledovati in ga je čez nekaj časa dohitela. Zavozila je pred italijansko ladjo, da bi jo prisilila, da se ustavi. Italijanski kapetan pa je namesto tega odredil še večjo brzino ter se z vso silo zaletel s svojim parnikom v malo motorno ladjo, ki jo je preklal na dvoje, da se je na mestu potopila s posadko vred. Le par mož se je rešilo. Italijanski parnik so pozneje vendarle ustavili v bližini Krfa in ga prisilili, da se vsidra v bližnji luki kjer mora počakati tako dolgo, da bo končana preiskava. Dogodek je izzval v grški javnosti silno ogorčenje in bo bržkone imel še diplomatske posledice.

Potres v Novi Zelandiji

London, 7. maja. g. Opoldne je prišla iz Wellingtona na Novi Zelandiji brezžična brzojavka, ki poroča, da je bil v Novi Zelandiji zopet hud potres. Epicenter potresa je bil v bližini Gisborna. Več poslopij se je deloma zrušilo, deloma pa so močno poškodovana. Mnogo oseb je bilo ranjenih. Vse vasi so morali takoj izprazniti. Potresni sunki trajajo dalje. Ob istem času se je vršil potres na morju, ki je povzročil na obali veliko plimo. Po dosedanjih vesteh se ni ponesrečila nobena ladja.

Težkoče pri ljudskem štetju v Londonu

London, 7. maja AA. Letošnje ljudsko štetje je naletelo na velike težave, kakor se ni zgodilo že od l. 1801. sem, ko se je vršilo v Angliji prvo ljudsko štetje. Mnogo popisovalcev je izgubilo listine ali pa jih je izpolnilo s tolikimi napakami, da so morali ponoviti štetje. Uradno poročajo, da je samo pretekli teden nad 2.000 komisarjev odložilo svoje mesto.

Stavbna nesreča v Zagrebu

Zagreb, 7. maja. n. Danes dopoldne se je pripetila v Frankovi ulici na koncu Vlaške ulice nenavadna stavbna nesreča. Poleg hiše št. 13 kopljejo temelje za novo trinadstropno hišo. Pri kopanju temeljev pa so po neprevidnosti izpodkopali zid sosedne enonadstropne hiše, ki se je okrog pol 11. dopoldne nenadoma porušila. Stanovanja, ki so bila v prvem nadstropju te hiše, so popolnoma demolirana. Nesreča je ostala po naključju brez človeških žrtev, izzvala pa je ogromno senzacijo in ves dan so se zbirale na kraju nesreče velike množice radovednežev. Policija je uvedla strogo preiskavo in bo moral gradbeni podjetnik, ki je nesrečo zakrivil, porušeno hišo popraviti.

Oprostitev plačevanja taks

Beograd, 7. maja AA. Na osnovi čl. 5 točka 5 zakona o taksah je finančni minister oprostil osrednjo zvezo gostilničarskih udruženj v kraljevini Jugoslaviji s sedežem v Beogradu plačevanja taks po točki 5 taksne tarife za vse vloge in prošnje državnim oblastem, razen v zadevah civilnih pravd.

Povratek ministra Marinkovića

Beograd, 7. maja. p. Snoči ob 11. se je vrnil iz Bukarešte zunanji minister dr. Marinković. Z njim je dopotoval tudi naš poslanik v Pragi dr. Kramer.

Povratek dr. Beneša v Prago

Praga, 7. maja h. Poslanska zbornica se je danes sestala k svoji prvi seji po velikonočnih praznikih. Seja je bila popolnoma mirna ter se bo nadaljevala jutri. Popoldne se je sestal zunanji odbor senata k debati o ekspozeju zunanjega ministra dr. Beneša od 23. aprila. Seji je prisostvoval tudi dr. Beneš, ki se je davi vrnil v Prago. Dr. Beneš je podal dvourno poročilo o pogajanjih v Bukarešti.

Poroka princese Ileane

Bukarešta, 7. maja. p. Današnji listi poročajo, da se bo vršila svečana poroka princese Ileane z nadvojvodom Antonom Habsburškim v prvi polovici junija v Bukarešti. Udeležili se je bodo člani kraljevske rodbine in člani rodbine velikega kneza Cirila. Zaročenca prideta te dni v Bukarešto in bo njima na čast prirejen svečan sprejem na dvoru.

Odlikovanje

Beograd, 7. maja p. S kraljevim ukazom je odlikovan z redom Jugoslovenske krone V. stopnje g. Stane Pelan, uradnik Ljubljanske kreditne banke, ki je instruiral prestolonaslednika v smučanju.

Beograd, 7. maja AA. Nj. Vel. kralj je odlikoval z redom sv. Save III. stopnje Jeana Apletona, profesorja in odvetnika v Parizu, in ga oprostil plačila vseh taks.

Pobiranje skupnega davka na poslovni promet za mineralne vode

Beograd, 7. maja AA. Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal o pobiranju skupnega davka na poslovni promet za mineralne in kisle vode pojasnilo, v katerem naglaša, da se mora ta davek pobirati pri producentih tako za mineralne vode, kakor za ambalažni material. Če je ambalažni material v fakturi posebej označen, se plača zanj poseben skupni davek kakor na blago, če pa ni posebej označen, se plača po postavki za vodo.

Bolgarski Junaki v Italiji

Sofija, 7. maja. AA. 5. t. m. zvečer in 6. zjutraj je odpotovalo iz Sofije 250 bolgarskih Junakov (Sokolov) in 95 Junakinj (Sokolic) v Benetke, kjer se udeleže gimnastičnih tekem. Po tekmovanjih v Benetkah si Bolgari ogledajo Napulj, Milan in Rim.

Nezgoda bolgarskega sportnika

Beograd, 7. maja. p. Na potu v Italijo se je peljala danes skozi našo državo skupina 40 bolgarskih sportnikov, ki se udeleže fašistične olimpijade. V bližini Novega Sada je znani sofijski sportnik Kosta Vasiljev po neprevidnosti padel iz drvečega vlaka. Sklonil se je skozi priprta vrata, ki so se nenadoma odprla. Ko so tovariši zapazili nesrečo, so vlak ustavili. Vasiljeva so našli s hudimi poškodbami v mlaki krvi. Spravili so ga takoj na vlak in ga nato prepeljali v novosadsko bolnico.

Kandidati za predsednika francoske republike

Pariz, 5. aprila.

Francija stoji pred velikim dnevom. V Versaillesu se zbere prihodnji teden velika narodna skupščina, ki jo tvorita parlament in senat, da izvoli novega predsednika republike. Vsi se zavedajo velikega pomena teh volitev, vendar je bil položaj redkokdaj tako nejasen, kakor je to pot. Do danes, komaj teden pred odločitvijo, še ni bila najavljena nobena službena kandidatura. Čeprav izvedenci v ustavnih zadevah često trde, da predsednik republike ni nič drugega, nego stroj za podpisovanje aktov, sta okobito Poincaré in Doumergue tekom svoje 7-letne službene dobe često dokazala, da ima šef države kljub vsem formalnim določbam vendarle lahko odločilen vpliv na vodstvo državnih poslov.

Pač se imenujejo osebe, v prvi vrsti kajpada **Aristide Briand**, nihče pa ne ve, ali se bo ta res hotel lotiti kandidature. Dosedaj vsaj se je ves čas uporno branil in bi ostal rad še dalje na svojem mestu na Quari d'Orsayu. Ko je pomorska pogodba v nevarnosti in prihaja avstrijsko-nemška konvencija pred svet Društva narodov, misli Briand, da nikakor ne sme izpustiti iz rok krmila, ki ga je toliko časa držal. Zato je sam dal objaviti vest, da bo 18. maja v Ženevi kot zunanji minister zastopal Francijo. Najbrže je hotel s tem demantirati glasove, ki so se raznesli o njegovi kandidaturi, ker si je težko predstavljati, da bi nekdanji minister izrabil dobo interregna med volitvami in prevzemom predsedniških funkcij v to, da še zadnjič brani svoje ideje pred forumom narodov. Mnogi trdijo, da bo Briand vsekakor nastopil kot kandidat, vendar šele v zadnjem trenotku, da se na ta način izogne strastnim napadom, ki bi jih njegova kandidatura gotovo vzbudila med desničarji. Predsedniške volitve so bile v Franciji že od nekdaj preizkušnja moči med levico in desnico, in desnico pograbi danes bes že pri sami misli, da bi nje zakleti sovražnik Briand utegnil doseči najvišjo čast, ki jo Francija lahko podeli, in žel s tem polno priznanje za svoje dolgoletno politično delo. Kljub temu bi Briand, če bi hotel nastopiti, izšel iz volitve najbrž zmagovit. Blum, voditelj francoskih socialistov, že dolgo napoveduje njegovo zanesljivo izvolitev. Istega mnenja je celo tudi desničarski tisk in »Action Française« trdi, da bo Briand gotovo kandidiral, pa ga zaradi tega že mesece srdito napada. Za to kampanjo se poslužuje zlasti avstrijsko-nemške pogodbe, češ, da ta v najboljši luči osvetljuje neuspehe in katastrofalni značaj Briandove politike. Osebno bi Briand gotovo želel ostati na Quai d'Orsayu, da nadaljuje in dokonča delo, za katero se je trudil toliko let. Vendar je vprašanje, dali se bo lahko otresel pritiska svojih prijateljev in prevzel odgovornost za politične in moralne nevarnosti, ki mu jih lahko prinese odklonitev.

Poleg Brianda je treba omeniti sedanjega predsednika **Doumerguea** kot najmočnejšo osebnost, ki bi prišla v poštev pri predsedniških volitvah. Celo Briand bi imel zelo težko stališče proti Doumergueu, ki si je v teku svojega sedanjega predsednikovanja pridobil tako splošne simpatije naroda in njegovih voditeljev, da bi bila njegova zopetna izvolitev izven dvoma. Toda Doumergue pravi, da se je v svoji sedanji službi že tako izčrpal, da pod nobenim pogojem ne more in ne mara ponovno prevzeti težke odgovornosti in napornega dela predsednika republike.

Kot kandidata desnice se imenujeta Lebrun in Bernard. Lebrun ima močno zaslombo pri Poincaréju, ki bi se v primeru potrebe gotovo odločno zavzel zanj. Tudi ima mnogo simpatij v senatu, vendar pa ima zopet to slabo stran, da je skoro popolnoma neznan v parlamentu. **Bernard** pa je celo po mnenju svojih prijateljev vendarle nekoliko premlad za elizejsko palačo. Nekateri trdijo, da ima tudi vojni minister **Maginot** predsedniške ambicije. Tekom svojega dolgoletnega političnega življenja si je pridobil mnogo prijateljev, ki bi njegovo kandidaturo gotovo podprli, predvsem pa so mu gotovi glasovi konservativcev.

Med kandidati levičarskih skupin se imenujeta v prvi vrsti **Leygues**, večkratni minister, in Hennesy, direktor zunanjega ministrstva, ki je zapustil kot poslanik v Bernu najboljše vtise. Več izgleda na uspeh pa imata vsekakor **Paul Painlevé** in senatov predsednik **Doumer**. Slednji je kandidiral že l. 1906. proti Fallièresu, ki ga je tedaj porazil z 80 glasovi. Painlevé, ki je propadel proti Doumergueu l. 1924., bo sedaj ponovno poskušal svojo srečo. Njegova znanstvena dela so mu pridobila svetoven glas, kot politik pa si je stekel ugled zlasti v inozemstvu, odkar je v Ženevi predsedoval zasedanju Društva narodov. Francozi mu tudi še niso pozabili velikih zaslug med vojno, kakor tudi tega, da je bil predsednik vlade l. 1925., ko je Briand podpisal locarnske pogodbe. Izgledi Painlevéja so torej prvovrstni.

Socijalisti imajo svojega kandidata Brackeja; zanj bodo glasovali pri prvem skrutiniju, po tem pa proučevali, kaka politična kupčija bi jim prinesla največjo korist.

Prihodnji dnevi bodo odločilni. Kandidati, ki so se dosedaj držali v ozadju, se bodo morali pokazati, in Briand, ki ni dal še nobene nedvoumne izjave o svoji kandidaturi, se bo tudi moral odločiti in odgovoriti z da ali ne. Če bo njegov odgovor negativen, se bo šele začela prava borba. Važnost teh volitev je ogromna in vsi listi naglašajo, da mora priti na predsedništvo države mož velike avtoritete in ugleda doma in v tujini. V letih 1931 do 1938 bo predsednik republike moral voditi Francijo po usodnih potih. Evropa je na razpotju in žnjo tudi Francija. Dosedaj se je dalo odlašati in zatezati, dalje pa to ne pojde. Zato bodo letošnje predsedniške volitve lahko postale za Francijo zgodovinskega pomena.

Zaključek v Krakovu

Krakov, 3. maja.

Dosedanji potek poljsko-jugoslovenskega kongresa, ki je imel v poznanjskem in varšavskem tisku zelo velik odmev, je sam najbolj pripravil bivanje jugoslovenske delegacije na tleh starodavnega Krakova. Že na postaji je Jugoslovene čakala velika množica Krakovačnov, med njimi nekateri odlični predstavniki, v prvi vrsti župan Malaszynski, predsednik sindikata novinarja dr. Flach, več vseučiliških profesorjev z našim rojakom dr. Vojeslavom Molettom. V imenu mesta je goste pozdravil predsednik Industrijsko-trgovske zbornice Kwiatkowski. Govorili so še Kneblewski, prof. dr. R. Mole iz Ljubljane, ga. Grablowska v imenu ženstva (v srbohrvaščini) in dr. Marulić. Gostje so bili razmeščeni po najodličnejših hotelih.

Včeraj zjutraj se je vršila v častitljivi katedrali na Wawelu, kjer so pokopani poljski kralji in velmožje poljskega duha, služba božja, ki jo je celebriral škof Rospond. Prisostvovala je celotna jugoslovenska delegacija obeh ver. Škof je imel po maši ognjevit pozdravni govor, ki je bil tako prežet z nacionalnim in slovanskim duhom, kakor govor patra Alfonza pred oltarjem Matere božje v Čenstohovi, kjer so se Jugosloveni ustavili med potjo v Krakov. Oba duhovnika, predvsem pa krakovski škof, sta izpred oltarja poveličevala slovansko idejo in poljsko-jugoslovensko bratstvo Škofu je odgovoril pisatelj F. S. Finžgar. Ta manifestacija slovanske misli pred oltarjem v Wawelu, nacionalno in versko enako svetem mestu poljskega naroda, je napravila na vse navzoče najglobljі vtis.

Ginljiva je bila poklonitev enemu največjih genijev slovanstva, genijalnemu pesniku in duhovnemu vodji Poljakov, Adamu Mickiewiczu, ki je s Slowačkim pokopan v posebni kripti pod katedralo. Kripta se je vsa napolnila z našimi ljudmi. Diven venec s trakovi v jugoslovenskih in poljskih barvah, ki ga je poklonila naša delagacija, je okrasil monumentalno enostavni sarkofag. Z drhtečim glasom je Veljko Petrović v tem ozkem grobnem prostoru povzel besedo in pesniško poveličeval Mickiewicza kot vodilnega genija slovanstva. Govorili so še Kneblewski za Poljake, dr. Zdenka Marković in F. S. Finžgar pa v imenu naših literatov.

Po ogledu kraljevega gradu na Wawelu z umetnostnimi spomeniki neizmerne vrednosti (tu je ohranjen ves blesk stare poljske kulture; renesansa in barok sta ostavila sledove, ki so pomembni za vso evropsko kulturno tradicijo) so Jugosloveni krenili na starodavno Jagiellonsko univerzo in poleg domačinov zasedli krasno avlo, v katere pročelju stoji velika slika Poljaka Kopernika, ki odkriva človeštvu neskončnost vsemirja. Tu so se zbrali med drugimi krakovski vojvoda (ban), škof, več generalov in mnogi drugi zastopniki službenih krogov, znanosti, literature. Govorili so rektor, krakovski župan in mnogi drugi govorniki, med njimi v imenu krakovskega Slovanskega društva profesor Sagadinski v srbohrvaščini, profesor doktor Vojeslav Mole pa v poljščini in slovenščini. Zanimiv referat o poljsko-jugoslovenskih stikih je improviziral znani raziskovalec slovanskih starin prof. Koneczny. Izrazil je svoje prepričanje, da sicer slovansko kulturno edinstvo ne bo mogoče, da pa je mogoč sporazum med slovanskimi narodi za obrambo pred tujci in za skupno afirmacijo pred Evropo in svetom.

Naposled so bile še enkrat in v celoti prečitane resolucije in s tem se je poljsko-jugoslovenski kongres tudi formalno slovesno zaključil.

Popoldne so si gostje ogledali mesto, zvečer pa se je vršila v starem gledališču slavnostna akademija na predvečer največjega poljskega državnega praznika, ki je danes. Tu je Jugoslovene zanosno pozdravil poslanec dr. Szynek, godba pa je ob koncu intonirala jugoslovensko državno himno. Po akademiji se je vršil v rotovžu rout. Zbrane goste in najodličnejše predstavnike krakovske družbe je v veliki lepi posvetovalnici pozdravil župan Mataszynski. Odgovoril mu je ljubljanski podžupan prof. Jarc.

Omeniti je še, da so bili Jugosloveni tudi sicer sprejeti v Krakovu z vso pozornostjo. Tako so obiskali prostore največjega poljskga novinarskega podjetja »Ilustr. Kuryera Codziennega in ameriško mogočni »Palac Presy« (novinarski dom). Na krovu palače, z divnim razgledom po starodavnem mestu in datjni njegovi okolici, jih je pozdravil v imenu novinarjev predsednik dr. Flach, omenjajoč, da bo poljski in krakovski tisk poslej še bolj vneto podpiral jugoslovenske zadeve. Če jih še ni dovolj, je krivo to, da smo se premalo poznali.

Krakov je napravil na vse nepozaben vtis, saj je to pravi muzej poljske kulture, zgovorna priča nje preteklosti in sile. Tako je potovanje po Poljskem in pretresanje skupnih vprašanj dobilo svoj simbolični višek v poklonitvi Mickiewiczu, najmočnejšemu duhu slovanske romantike. Njegov duh naj združi tudi v bodoče severne in južne Slovane.

Danes prisostvujejo jugoslovenski gostje velikim paradam ob proslavi praznika ustave, zvečer pa se vrnejo v domovino, hvaležni Poljakom za vse, kar so spoznali in doživeli. **B. B.**

Jugosloveni na budimpeštanskem velesejmu

Beograd, 7. maja. AA. Jutri ob 12.05 odpotujejo iz Beograda jugoslovenski udeleženci na mednarodni pomladanski velesejem v Budimpešti, ki bo otvorjen dne 9. maja in zaključen 18. t. m. Velesejmski prostori so v mestnem gozdiču v Budimpešti. Naša država je postavila svoj paviljon. Svečani otvoritvi jugoslovenskega paviljona bodo med drugimi prisostvovali v imenu jugoslovensko-madžarske zbornice v Beogradu, njen predsednik upravnik Državne hipotekarne banke Vojin Giuričić, njen poslovni predsednik dr. Geza Szilaky, delegat madžarskega ministrstva za trgovino v Beogradu, in člana te zbornice Milan Pisarević in Gedeon Djundjerski. Istega dne odpotujejo v Budimpešto tudi udeleženci iz Novega Sada in Zagreba.

Angleška tonfilmska ekspedicija v Novem Sadu

Osijek, 7. maja n. Danes dopoldne je prispela semkaj na štirih velikih avtomobilih neka angleška tonfilmska ekspedicija, ki je na potu v Afriko.

GAZELA TERPENTINOVO MILO JE V VSAKEM DOBREM GOSPODINJSTVU NEPOGREŠLJIVO — PAZITE NA IME **GAZELA**

180-3

Delegacija naše vojske v Bukarešti

Bukarešta, 7. maja. č. Ob 9. dopoldne je prispela semkaj pod vodstvom armijskega generala Milana Milovanovića jugoslovenska vojna delegacija, ki se bo udeležila velikih proslav ob stoletnici rumunske pehote. Delegacijo so na kolodvoru svečano sprejeli in spremili do hotela, kjer so bili za njo rezervirani prostori. Delegacija se je danes vpisala v dvorno knjigo in položila venec na grob Neznanega junaka.

Samomor bančnega direktorja Krestića

Beograd, 7. maja, p. Danes je bilo pojasnjeno zagonetno izginotje direktorja Rusko-slovanske banke Uglješe Krestića. Krestić je izvršil samomor in so našli davi njegovo truplo v Dunavu. Dva ribiča, ki sta ribarila v bližini starega Banovca, sta opazila v vodi človeško truplo in ga potegnila na suho. Pri neznancu so našli razne papirje in legitimacijo, na podlagi katerih so ugotovili, da gre za pogrešnega Krestića. Truplo so prepeljali v Novi Sad.

Stanje vlog pri denarnih zavodih

Beograd, 7. maja. AA. Po poročilu Narodne banke kraljevine Jugoslavije so znašale vloge v naših bankah in v drugih denarnih zavodih 1. marca t. l.: na vložne knjižice 10.474 milijonov Din, na tekoče račune 3696 milijonov Din, skupno 14.170 milijonov Din. 31. decembra 1930 so te vloge znašale 12.888 milijonov Din.

Mednarodni teniški turnir v Beogradu

Beograd, 7. maja. AA. Jutri, 8. maja se prično pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije tekme prvega mednarodnega teniškega turnirja, ki ga priredi sportni klub »Bob«. Igrali bodo na teniščih na Kalemegdanu. Turnir bo trajal tri dni in bodo igrali dopoldne in popoldne. Finalne tekme bodo v nedeljo popoldne. Na turnirju bodo igrali reprezentančni igralci iz Nemčije, Češkoslovaške, Rumunije, Poljske, Madžarske in po vsej priliki tudi iz Francije in mnogi igralci iz naše države. Inozemski igralci so večinoma prispeli v Beograd že danes. Za bivanja v Beogradu bodo gosti sportnega Bob-kluba.

Dva traktorja na delu

Ljubljana, 7. maja.

Iz Amerike sta prispela v Ljubljano dva velika traktorja znamke Caterpillar, kakršne je nabavila Turčija, Grčija in dalje Rusija v ogromnem številu. Slične pošasti so služile v svetovni vojni kot strašno morilno orožje, tanki. Tudi v naši državi imamo že 28 traktorjev, ki pa seveda ne služijo vojski, marveč miroljubnim ekonomskim smotrom.

Ljubljanska traktorja bosta jutri dokazala svojo vsestransko uporabnost. Ob Vilharjevi cesti bosta dopoldne ob 9. na travniškem terenu v par urah napravila okrog 500 m dolgo lepo cesto, in se poskušala na drugem mestu kot pridna orača. Demonstraciji bodo prisostvovali zastopniki občine, vabljeni pa so tudi inženjerji in sploh vsi, ki se zanimajo za ogromni napredek moderne tehnike. Poskuse bosta predvajala dva ameriška inženjerja, ki sta dospela v ta namen v Ljubljano.

Da se dokaže uporabnost traktorjev, bodo najbrže v soboto s traktorjema raztrgali del Mišičeve ceste in jo nato znova znivelirali. Prednost traktorjev je, da so delani iz najboljšega materijala. Uporabni so pri poljedelstvu, pri zgradbah kot stabilni motorji, v gozdni industriji, pri gradnji cest in drugod. Upravljanje traktorjev je zelo enostavno, dočim so pogonski stroški minimalni. Delajo z 80 odst. bencola in z 20 odst. bencina. Demonstracija s čudovitimi stroji obeta biti sila zanimiva in poučna.

Razprava proti Schleglovim morilcem

Zaslišavanje obtožencev, ki so pomagali glavnima krivcema se skrivati in pobegniti preko meje

Zagreb, 7. maja, n. V procesu proti zagrebškim terorjstom so bili danes najprvo zaslišani seljaki Luka, Stjepan in Peter Markulin iz Hrašča. Obtoženi so, da so skrivali Babića in Pospišila in jima pomagali na begu.

Pred pričetkom razprave je predsednik sporočil, da bo odslej zapriseženi stenograf beležil potek procesa.

Prvi je bil zaslišan **Luka Markulin**, ki je izpovedal, da sta nekega večera prišla Pospišil in Babić ter ga pozvala na dvorišče; zahtevala sta, da ju seije v hlevu. Vprašal je očeta, ki pa ni imel nič proti temu. Ko je Babića in Pospišila vprašal, zakaj se skrivata, sta mu odgovorila, da sta se skregala z nekim detektivom v Zagrebu.

Predsednik: Ali niste čitali v listih o zločinih v Zagrebu in o tiralici, ki je bila izdana za Babićem in Pospišilom?

Markulin: Nisem nič čital, ker v našem selu sploh ne dobivamo novin. Naslednjega dne sta mi grozila z bombami in revolverji, ki sta jih res imela pri sebi, da me bosta ubila in mi pognala hišo v zrak, če ju izdam in ne pustim skrivati se v našem hlevu. Kako je izvedela Pospišilova mati, da je njen sin skrit v našem hlevu, mi ni znano. Tudi ne vem, ali sta se kdaj sestala. Mislim pa, da je Pospišil ponoči krivaj šel k svoji materi.

Stjepan Markulin, oče Luke in Petra, pravi, da je vedel iz sinovega pripovedovanja le to, da sta Babić in Pospišil prvo noč prenočila v njegovem hlevu. Sam nikdar ni šel v hlev. Da sta bila celih 18 dni skrita v hlevu, je izvedel šele pozneje. Nikdar ni videl, da bi kdo zahajal k njima. Sin Luka mu tudi ni nič povedal, da sta grozila z bombami in revolverji. Tudi mu ni znano, kdaj je sin zapregel konje in ju odpeljal proti Sušaku.

Petar Markulin izpoveduje, da mu je Luka povedal, da se skrivata v hlevu dva begunca. Ko je vprašal, zakaj, sta mu izjavila, da ju zasledujejo žandarji zaradi nekega pretepa z detektivi v Zagrebu. On ni pristal na to, da bi se skrivala pri njih, le enkrat jima je nesel nekaj sira, kruha in čebule v hlev. Priznava pa, da je zamenjal z Babićem in Pospišilom obleko. Luka mu je tudi povedal, da sta Babić in Pospišil zahtevala od njega, naj gre v Zagreb k nekemu trgovcu z gasilskimi potrebščinami (k Javoru), kar je tudi storil in jima prinesel potne liste.

Pri konfrontaciji je Luka vse te izpovedi zanikal, češ, da ga bremeni Petar samo zato, ker je bil izpuščen na svobodo in se boji, da bi moral zopet v zapor.

Kot zadnja je bila danes zaslišana sestra glavnega obtoženca, **Marija Hranilovićeva**, ki je obtožena, da je posredovala korespondenco med Perčecem in obtoženci. Pri današnjem zaslišanju je izpovedala, da ji je dal pisma, ki so jih našli pri njej, njen brat, soobtoženi Hranilović, in da je mislila, da gre za njegova ljubavna pisma. Ni imela pojma o tem, da so to šifrirana pisma, poslana iz inozemstva. Tudi ne ve nič o tem, da bi bila po njeni aretaciji prispela na njen naslov še nadaljnja pisma. Perčeca pozna od prej, ker je često hodila na obisk k njegovi sestri in materi.

V preiskavi so našli tudi več pisem, ki jih je prejemala Hranilovićeva od nekega gospoda na Dunaju. Pravi, da so ta pisma od nekega znanca, ki ga pozna še od takrat, ko se je na Dunaju šolala. Obtožnica zatrjuje, da so ta pisma od Perčeca. Glede pisem, ki jih je pisala svojemu bratu v zaporu, pa se izgovarja, da jih je pisala pod sugestijo ženske, ki je bila z njo vred zaprta. V teh pismih namreč opozarja brata na svoje izpovedi in mu daje navodila, kako naj govori pri zaslišanju.

Ob 6. je bila razprava prekinjena in se bo nadaljevala jutri.

Dva občna zbora rezervnih oficirjev

Ljubljana, 7. maja.

Nocoj ob pol 20. se je vršil v društvenem lokalu v Kazini izredni zbor Zveze rezervnih oficirjev, ki je soglasno sklenil, da se društvo razide in da vstopijo vsi člani v Združenje rezervnih oficirjev in bojevnikov, pododbor Ljubljana. Po tajniškem in blagajniškem poročilu je predsednik dr. Žirovnik v daljšem govoru apeliral na člane, naj v čast in korist domovine vstopijo vsi člani v združenje, nakar je zaključil občni zbor.

Ob 20. je bil sklican občni zbor ljubljanskega pododbora Združenja rezervnih oficirjev v zeleni dvorani »Unione«, kamor so člani Zveze rezervnih oficirjev odšli korporativno. Občnemu zboru je predsedoval predsednik Velkavrh, ki je pozdravil bana dr. Marušiča, divizijskega generala Ilića in zastopnika osrednje uprave, predsednika mariborskega pododbora g. Perhavca. Blagajniška in vsa druga poročila so bila sprejeta soglasno. Govorili so nato še župan dr. Dinko Puc, ban dr. Marušič, divizijski general Ilić, dr. Žirovnik, zastopnik osrednje uprave Perhavc in drugi, ki so vsi poudarjali moč in potrebo sloge vseh rezervnih oficirjev.

V novo upravo so bili soglasno izvoljeni: župan dr. Dinko Puc, načelnik direkcije državnih železnic v p. Ernest Vargazon, ravnatelj Evgen Lovšin, bančni uradnik Rajko Pavlin, odvetnik dr. Albin Kandare, upravitelj Standard Oil Company Alfonz Lorger, načelnik bančne uprave dr. Filip Orel, inženjer mestnega gradbenega urada Nace Perko, univ. profesor Stojičević, profesor Rado Pavlić, za namestnike pa bančni uradnik Joško Piber, mag. pharm. Jakob Borčić in priv. uradnik Vekoslav Turel. V nadzorni odbor so bili izvoljeni kot člani direktor podružnice Drž. hipotekarne banke Bulajić, blagajnik glavne carinarnice Josik Košir, bančni uradnik Rudolf Kramar, za namestnika pa inž. Ivan Ahtik ter profesor tehnike inž. Stanko Dimnik.

Tako je končno tudi formalno likvidiran nesporazum, ki je vladal več let med centralo Udruženja rezervnih oficirjev in velikim delom slovenskih rezervnih oficirjev in ki je dovedel naposled do ustanovitve samostojne Zveze rezervnih oficirjev v Ljubljani. Zveza je bila že ob svojem postanku zamišljena le kot začasna organizacija in se je sedaj prostovoljno zopet razšla, ko se je po dolgih pogajanjih posrečilo doseči sporazum. Nova uprava ljubljanskega pododbora Udruženja rezervnih oficirjev nudi vso garancijo, da bo pododbor strnil k solidnemu delu vse rezervne oficirje svojega področja.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Oblačno, deloma spremenljivo, zmerno toplo, precej stalno. — **Situacija včerajšnjega dne:** Visoki pritisk se je v teku zadnjih 24 ur v južni Evropi še ojačal. Barometerska depresija, ki je pokrivala severni in centralni del kontinenta, se je umaknila do Anglije in na severni del Oceana. Barometerski pritisk je pri nas padel za 0·1—3 mm, največ v gornjem Primorju. Temperature so ostale brez znatnejših sprememb v Primorju, v ostalih pokrajinah pa so padle za 1 do 6 stopinj.

Dunajska vremenska napoved za petek: Spremenljivo, vetrovno in hladnejše vreme z dežjem v severnih Alpah.

Žrebanje drž. razr. loterije

(Žrebanje V. razreda bo vsak dan do 20. maja.)

Dne 7. maja so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

100.000 Din srečka štev.: 54.738

50.000 Din srečka štev.: 32.599,
40.000 Din srečki štev.: 42.442 in 83.725
30.000 Din srečki štev.: 7.814 in 31.854,
10.000 Din srečki štev.: 22.783, 72.369,
4.000 Din srečke štev.: 1.729, 4.580, 23.364, 35.456, 55.706, 83.860, 91.494,
2.000 Din srečke štev.: 1.620, 2.219, 12.808, 14.205, 14.369, 15.926, 17.346, 19.538, 19.495, 26.082, 35.170, 37.780, 39.540, 40.890, 40.057, 42.043, 42.589, 43.329, 44.148, 45.253, 50.456, 54.745, 55.295, 60.919, 64.543, 67.712, 70.581, 71.085, 72.526, 73.651, 82.087, 83.381, 84.017, 84.070, 84.731, 86.561, 89.155, 89.491, 94.726, 95.532.

Zaradi telefoničnega sprejemanja ne moremo jamčiti za točnost.

Manjše izžrebane dobitke objavljamo naknadno. Neobnovljenih, neizžrebanih srečk je še na razpolago, zato bomo onim, ki jim bodo srečke izžrebane za manjše dobitke, na željo poslali neizžrebano srečko, da bodo mogli nadaljevati igranje na večje dobitke. Izžrebane srečke naj se nam takoj pošljejo.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

IZVANREDNA PRILIKA!

Železna služinska patent postelja zložljiva, s tapeciranom madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, nočne službe in potujuče osobe stane samo Din 390.—. Razpošiljam po poštnenom povzetju.

Lesena patent postelja, zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična, stane samo D 280.

Ležalka za sunčanje — (Liegestuhl) najnovije vrsti, stane samo Din 150.

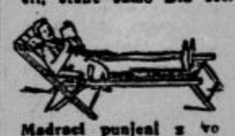

Madraci punjeni s vo nom stanejo samo D 7'

BROZOVIĆ, ZAG ILICA 82.

Splošna maloželezniška družba d. d. v Ljubljani javlja tužno vest, da je njen zaslužni upravni svetnik gospod

Ivan Kregar

danes nenadoma preminul.

Vzornega sodelavca ohranimo v hvaležnem spominu.

Ljubljana, dne 7. maja 1931.

6691

Naši kraji in ljudje

Smrt uglednega ljubljanskega meščana

Ljubljana, 7. maja.

Davi ob 6. je iztrgala smrt iz polnega življenja uglednega meščana g. Ivana Kregarja, pasarskega mojstra in posestnika, banovinskega in občinskega svetnika, načelnika Ljudske posojilnice, upravnega svetnika Prometne banke itd. Včeraj je še bil z avtomobilom po opravkih na Štajerskem in se je vrnil na videz zdrav. Danes zjutraj pa ga je obšla slabost in zaspal je za večno, star 46 let.

Po rodu Ljubljančan se je po temeljiti izobrazbi v pasarski obrti kmalu posvetil javnemu življenju in obrtniškemu gibanju. V ljubljanski občinski svet je bil izvoljen 23. aprila 1991 ter je svojo funkcijo nastopil ob zaprisegi župana dr. Ivana Tavčarja šele 20. januarja 1912. V tem občinskem odboru je ostal vso dobo, ki je bila brez volitev podaljšana do 26. aprila 1921. Član sedanje občinske uprave pa je bil po odredbi predsednika ministrskega sveta od 22. januarja lani. Bil je član magistratnega gremija, podnačelnik obrtno-industrijskega odseka, član upravnega odbora mestnega vodovoda, elektrarne in plinarne ter odbora za obrtne nadaljevalne šole. Za zaslužno delo je bil odlikovan z redom sv. Save V. reda. Pred vojno je bil vnet pristaš dr. Šušteršiča, leta 1909 je bil na listi SLS kandidat za državnozborskega poslanca ter je prišlo med njim in med Ivanom Hribarjem do ožjih volitev, v katerih je zmagal Ivan Hribar. Po vojni in zlasti še po smrti dr. Šušteršiča se je popolnoma odrekel politiki ter se vneto posvetil obrtnim in pozneje komunalnim zadevam. S svojo toleranco si je pridobil splošne simpatije in velik ugled. Svojo obrt je dvignil na umetniško stopnio ter je zaslovel daleč preko mej ožje domovine. Od njegovih 6 otrok jih živi še 5 ter je eden sin naslednik v obrti, drugi pa mornariški častnik.

Delavnega in požrtvovalnega moža bodo v nedeljo ob 17. od doma na Zrinjskega c. št. 3. spremili k večnemu počitku v družinski grobnici pri Sv. Križu. Pokojniku blag spomin, rodbini iskreno sožalje!

Ženstvo za svetovni mir

Studijska konferenca za mir, ki jo je sklicala internacijonalna alijansa za žensko volilno pravico in državljansko vzgojo žene, se bo vršila v Beogradu od 15. do 20. maja. Ta ženska organizacija ima svoje upravne seje vsako leto v drugem večjem mestu in priključi sejam konferenco o kakem važnem aktualnem vprašanju. Za svojo propagando izbere navadno državo, v kateri žene še niso »osvobojene«, t. j., da nimajo volilne pravice. Za govornike povabi odlične može in žene. Tako bo na konferenci v Beogradu med drugimi govoril tudi znameniti angleški politik in pobornik miru lord Cecil. Govorile bodo Američanka Ruth Morgan, predsednica komisije za mir in Društvo narodov, češka senatorka Plaminkova, Nemka Schreiber-Krüger, ministerijalna svetnica dr. Baümerjeva, Emilija Gourd in druge.

Ta konferenca pa ni namenjena samo članicam »ženskih Pokretov«, temveč je sklicana predvsem za to, da imajo tudi ženske, ki niso članice teh društev, priliko spoznati osebnosti, ki se bore za svetovni mir, in se poglobiti v vprašanja, ki so tako važna predvsem za ženstvo vsega sveta. Poleg tega je Jugoslovenski ženski savez član int. alijanse, zato se vrše priprave za konferenco v najlepši slogi vseh beograjskih ženskih društev. Želeti bi bilo, da se udeleži konference čim več Slovenk. Zlasti opozarjamo na to pripravljalni odbor za Organizacijo visokošolk in onega za združenje akademsko izobraženih žen. Ali ni sramotna ugotovitev, da se še nobenega ženskega kongresa ni udeležila Slovenka z akademsko izobrazbo?

Program: 15. maja zvečer seja vseh »ženskih Pokretov« s predsednico intern. alijanse g. Corbett Ashby. 16. maja sestanek vse uprave internacijonalne alijanse z delegatinjami društev Jugoslovenskega ženskega saveza. 17. maja ob 10. svečana otvoritev konference za mir v veliki dvorani univerze. 17. maja popoldne, 18. in 19. ves dan razprave o miru: a) razorožitev, b) evropska unija. 20. maja sestanek delegatinj ženskih organizacij balkanskih držav. Dovoljena je udeleženkam konference četrtinska vožnja. Za stanovanje skrbi vsaka zase. Legitimacije dobite v pisarni Ženskega pokreta v Ljubljani (Selenburgova ulica 7/II.) v ponedeljek in torek od 8. do 9.

Živčno bolnim in otožnim nudi mila naravna **»Franz Josefova« voda** dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporabo **»Franz Josefove« grenčice** pri težkih obolenjih možganov in hrbtnega mozga najtopleje priporočati. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Narodni pomladni praznik v prestolnici

Ves Beograd je uranil na Gjurgjevdan — Presrčno slavje v Topčideru — V bodoče naj z vojsko praznuje ves narod

Beograd, 7. maja.

Vem, da ste ga praznovali tudi v Ljubljani, toda ne pomaga nič: v tem pogledu je Ljubljana pač Ljubljana, Beograd pa Beograd in se ne dasta primerjati.

Beograd je bil na Gjurgjevo dopoldne dobesedno — prazen. Trgovci, ki so se proti vsem dosedanjim običajem ob praznovanju tega najstarejšega in najznačilnejšega narodnega praznika polakomnili za »zaslužkom««, »bajagi« zaradi gospodarske krize, so »džabe« odprli svoje prodajalnice. Ne verjamem, da bi bili vsi skupaj od ranega jutra do poldneva, ko so zapirali, izkupili en sam tisočak.

Vreme na predvečer ni obetalo najlepšega jutra, toda kljub močni bliskavici tam gori za Fruško goro, so se že zvečer, ko se je komaj zmračilo, odpravljale cele trume ljudstva v Topčider in Košutnjak. Družine desetih in več oseb, otovorjene s košarami, napolnjenimi z najraznovrstnejšo jedačo in pijačo, in celo z »jastuki«, »jorgani« in »čebeti« (posteljnino), so romale tjakaj, da prebijejo vso noč pod milim nebom. Tramvaji nabito polni že zvečer in potem vso noč, a zjutraj, takole okoli treh, štirih pa ljudi v njih, kakor sardel v sodu. V tem času so se vršili pravi boji za taksometre in izvoščki so bili gospodje, da niti najponižnejše snemanje klobuka pred njimi ni izdalo prav nič. Tisoči in tisoči so se že ponoči preselili v Topčider in Košutnjak, a ostanek je odrinil tjakaj zgodaj zjutraj, ko je začelo prvo jutranje solnce prebijati megle na obzorju.

Skoraj vse šole — samo višji razredi so poleteli kam dalje —, vojaštvo vseh strok, redno in garda, vojna akademija, vse to se je še poleg občinstva zgrnilo tjakaj. Mrgolelo in vrvelo je po Topčideru in Košutnjaku huje kakor na mravljišču, če ga razkoplješ. V najrazkošnejši radosti pojo in vriskajo, se spletajo v kolo, dirkajo semtertja, se pozdravljajo, objemajo... Pa sédi tu, skoči tja, srkni pri meni, založi pri tebi, pošali se, daj se povleči; vse kar najbolj domače, vse prijateljsko bratsko kakor, da so vsi tisoči in tisoči ena sama družina, kjer je vse moje tudi tvoje. General prijema v kolu za roko preprostega vojaka, najodličnejši gospod vodi delavko in nežna ročica načfinejše dame se zgublja v žuljavi seljaški roki.

Gjurgjev dan, praznik pomladi in hajduške slave!...

V Košutnjaku je še danes »hajdučka česma«, hajduški studenec, pri katerem so se na Gjurgjev dan zbirali hajduki - narodni junaki, da so odtod udarjali na Turke...

Če se spomnimo, kako smo nekdaj — pod vplivom nemške kulture, ki nam je narinila tudi svojo germansko mitologijo — praznovali »prvi majnik«, germanski praznik pomladi, »Maifest«, in smo pozneje praznovali tudi «prvi majnik« kot praznik mednarodnega proletarijata, se nam mora zdeti skoraj čudno, nepojmljivo, zakaj ne bi naš narod v celoti še ojačil svoje ujedinjenje s pripomočkom, ki je tako prikladen za usmerjanje duševnosti vseh delov našega naroda v isto smer. In to je ravno enotno praznovanje narodnih praznikov. Gjurgjevski uranak, ki se popolnoma sklada z našim jurjevanjem, naj bi vsepovsod stopil na mesto naših najnižjih proslav, zlasti pa v šolah, ki naj se priključijo gjurgjevskemu uranku naše vojske. Mladina bi se gotovo z vsem navdušenjem oprijela tega praznovanja, ž nio pa tudi starši in ostalo občinstvo. Zgled bratstva v vojski, domačnost in neprisiljenost, ki vlada na »uranku«, bi gotovo kar najbolje vplivali na našo mladino in krepili v njej zvest narodnega in državnega edinstva.

Ljudski sleparčki pridno na delu

Mož od celjskega sodišča s pokojnino iz Amerike — Lažni trgovski zastopnik na krivih potih

Sava, 7. maja.

Okrog 30 let star moški je zašel v okolico Št. Lamberta in se zanimal za razmere v posameznih družinah. Nato si je zbral za žrtev vdovo Ocepkovo, ki ima kmetijo na samem. Pred leti ji je umrl mož, ki je živel dalje časa v Ameriki. Tujec ji je sporočil, da je prišlo po možu na celjsko sodišče okrog 100.000 Din, ki jih mora vdova nemudoma dvigniti. Ocepkova je kaj rada sprejela ponudbo prijaznega gospoda, ki ji je obljubil, da bo storil namesto nje vse sam, če mu izroči 705 Din za kolekе. Ocepkova je seveda denar izplačala. Da je tujec slepar in ne uradnik celjskega sodišča, tega dobra ženica ni sumila. Potrdilo, ki ga ji je izročil tujec s podpisom Slavko Slomšek, sicer ne bo pravo, pač pa le utegne pomagati, da pridejo nepridipravu na sled.

Na podoben način je »Slavko Slomšek« ogoljufal vdovo Brvarjevo, ki ima kmetijo v Borjah. Tej je umrl mož za tuberkulozo. Tujec je pripovedoval Brvarjevi, da ima na celjskem sodišču večjo vsoto denarja, ki jo bodo razdelili vsem vdovam, katerih možje so umrli za jetiko. Brvarjeva je seveda verjela prijaznemu gospodu, dala mu je pooblastilo, da dvigne za njo denar. Ker pa ni imela pri hiši potrebnih novčičev za »koleke«, je šla še celo k sosedom na posodo.

Orožništvo pridno vodi poizvedbe o sleparčku.

*

Šmartno pri Litiji, 7. maja.

Pred dnevi smo poročali o Kukenbergerju iz Trebnjega, ki je obhodil tamošnjo okolico in prodajal razne trgovske predmete v nakup.. Kmetom je znal tako prijazno govoriti, da so naročili blago, ki ga Kukenberger sploh nima, od vsakega novega kupca pa je izvlekel »aro«, kolikor se je dalo.

Ko so prišli Kukenbergerju na sled v trebanjski okolici, se je zviti možak pojavil v vaseh okrog Primskovega. Tudi tam je nabral nekaj odjemalcev in seveda pobral »aro«. Ko so mu postala tla prevroča, je Kukenberger odšel v okolico Sv. Križa, pridno nabiral kupce in »kasiral« predujme.

Od tam je zmanjkala za Kukenbergerjem vsaka sled. Te dni pa se je pojavil v Štangarskih hribih. Pri posestnici Frančiški Rometovi v vasi Gozd-Reka se je predstavil kot zastopnik tvrdke Gvido Premelč iz Šoštanja. Predložil je cenike, gospodinja Francka je nasedla prijaznim besedam in naročila garnituro mila, pol ducata delenastih naglavnih rut in še nekaj stvari za gospodinjstvo. Kukenberger je dobil nekaj na račun, gospodinji Francki pa je pustil pravilno izpolnjene naročilne listine. Za slovo pa je še enkrat obljubil: »Tretjega maja dobite vse blago na dom postavljeno!«...

Nato se je zglasil Kukenberger pri Kozlevčarjevih, kjer so naročili med drugim garnituro mila, zavoj platna in dali predplačilo. Tisti dan se je Kukenberger zglasil v Brčonovem mlinu, kjer je nagovarjal domače k nakupu. Ko je čul Brčon Jože, da sta naročila že tudi njegova soseda Rome in Kozlevčar je menil, da je vsa zadeva poštena. Sklenil je kupčijo, dal naplačilo... zdaj pa se jezi kakor vsi drugi opeharjenci. Oblastva so zdaj izdala za Kukenbergerjem tiralico. Mož, po rodu Trboveljčan, je doma iz Trebnjega. V zadnjem času ga zasleduje že več orožniških stanic.

*

Celje, 7. maja

Celjska policija je aretirala 42-letnega brezposelnega slikarskega pomočnika Fr. K. iz Ljubljane, ki se je klatil po Celju in okolici ter izvabljal od raznih dobrosrčnih ljudi denarne podpore. Denar je zapravljal potem zvečer v slaboglasnih lokalih in se redno napil do popolne nerazsodnosti. Ljudem je pripovedoval, naj se ga usmilijo, ker da je po dolgih letih šele sedaj mogel pobegniti iz ruskega ujetništva in da nima niti toliko sredstev, da bi brzojavil svoji materi v Ljubljano, ki je ni videl že 16 let. Vsak se ga je usmilil in mu podaril večji znesek za »brzojavko« in »vožnjo«. V resnici se je mož vrnil po 8-mesečnem ujetništvu iz Rusije že v začetku 1919. Izročen je sodišču.

Požar pri Sv. Miklavžu

Jevnica 7. maja.

Predsinočnjim okrog 22. se je za hribom Sv. Miklavža, ki se dviga na levem bregu nad zasavsko Sotesko, nenadoma pokazal ognjeni svit. Kresničani so se takoj namenili h gašenju, ko jih je Birolova apnenica z dolgimi piski vabila na pomoč. Kresniškim gasilcem so se spotoma pridružili še gasilci iz Ribč, ki stanujejo prav pod hribom Sv. Miklavža, zato požara niso takoj opazili, in jih je šele klic sirene opozoril na ognjenega petelina, ki je ta čas divjal visoko v hribu.

Ogenj je žal že dokončal svoje dejanje. Gorelo je pri kmetu Janezu Jemcu, v naselju Katarije, kjer imajo hišo, hlev in gospodarska poslopja so se zadnji čas izselili v Moravško dolino. Usodnega dne ni bilo nikogar od Jemčevih na hribovskem posestvu. Zato je izključeno, da bi nastal ogenj zaradi neprevidnosti. Ljudje so prepričani, da ima požar na Katariji na vesti zločinska roka.

Varujte srce in živce!

Zato uživajte od jutri naprej

kofeina prosto zrnato kavo

KAVO HAG

Roparski umor kočarice

Žužemberk, 7. maja.

Grd roparski umor so izvršili neznani storilci v noči od srede na četrtek v Kriški gori pri Žužemberku. Ubili in oplenili so 60letno kočarico Marijo Doharjevo.

Gnusnega zločina so osumljeni štirje neznani moški srednje starosti, ki so se prejšnji večer potepali po Kriški gori in v Žužemberku. Ves varnostni aparat je na nogah, da izsledi morilce.

Dva požara ob nevihti

Celje, 7. maja.

Včeraj popoldne med 15. in 16. je divjala nad Celjem in Savinjsko dolino huda nevihta, spremljana s treskanjem in točo. Na Dobrovi je strela udarila v neko gospodarsko poslopje, ki je kljub takojšnji intervenciji gasilcev iz Gaberja pogorelo do tal. Nevarnost, da bi se vnela v neposredni bližni stoječa ostala poslopja, so vrli gasilci z velikim naporom odstranili. Na pomoč so kmalu prispeli tudi celjski gasilci, ki pa niso stopili v akcijo, ker je bila nevarnost razširitve požara že odstranjena.

Medtem pa so bili celjski gasilci alarmirani od stražnika na Miklavškem hribu, da je izbruhnil nekje v okolici Vojnika drugi požar, kar se je dalo dognati po gostem dimu v oni smeri. Gasilci so se nemudoma odpeljali po Mariborski cesti do Arclina, vendar požara niso mogli ugotoviti in so se končno brez uspeha vrnili domov. Istočasno pa je bil v nekem primeru poklican k prevozu bolnika še reševalni avtomobil, tako da je bilo včeraj članstvo prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva vse popoldne v akciji.

Vlom v jedilno shrambo

Guštanj, 7. maja.

Že drugič je bilo v kratkem času vlomljeno ponoči v hišo g. Cvitaniča, ki se nahaja prav v sredini trga. Prvič so vrdli tatovi v mesnico Delavskega konsuma, sedaj pa so se lotili shrambe za jedila v veži.

V gostilni je prenočeval neki ugledni gost, ki se je odpeljal s prvim vlakom proti Mariboru. Gostilničar je pustil v hišnih vratih ključ, da bi si gost lahko odklenil sam, ne da bi mu bilo treba klicati domače. Kakor se sodi, se je moral po odhodu omenjenega gosta doslej neznani vlomilec splaziti v vežo, kjer se je nemoteno lotil posla.

Ker so bila vrata v mesnico dobro zaklenjena, se mu vlom v mesnico ni posrečil. Zato se je lotil lesene omare v zidu, ki služi kot shramba za razne delikatese.. Odtrgal je dve pločevini, ki sta bili pribiti na okrogglo izrezanih odprtinah za zračenje in z roko izvlekel iz omare vse, kar je dosegel. Pustiti pa je moral vse debele kose, ki niso šli skozi odprtini.

Ukradel je hranilno knjižico

Ljutomer, 7. maja.

Podjeten fant je Jožef Belec iz Grlave, po poklicu ključavničarski pomočnik. Kradel je že kolesa in tobak in izropal na cesti nekje pri Litiji nekega kmeta. Zato si je že večkrat ogledal kaznilnico od znotraj. Včeraj so ga orožniki prijeli, ko je sedel na glavnem trgu, lepo v senci kostanja poleg novega paviljona za trafiko. Čakal je na vlak, s katerim bi se preko Ormoža zopet odpeljal v veseli svet.

Pred kratkim si je namreč ogledal belo Ljubljano, bil je tudi v staroslavnem Varaždinu, in sicer v spremstvu s prijateljem Stajnkom iz Babincev. Veselo sta živela povsod, saj sta imela dovolj denarja. Priskrbel pa ga je bil Belec na premeten način. Njegov soimenjak, posestnik Belec iz Krištancev, je cepil in učil te umetnosti tudi nekatere fante. Med njimi je bil tudi naš Jožek. Če se je naučil cepiti, ne vemo, pač pa je imel priliko, da je preiskal omaro kmeta Belca in mu odnesel hranilno knjižico posojilnice v Križevcih. Dvignil je z njo 7400 Din, ves Belčev prihranek, samo obresti mu je milostno pustil.

S tem lahkim plenom sta potem Belec in Stajnko osrečavala dravsko in tudi savsko banovino. Seveda je krištanski Belec opazil, da mu je izginila hranilna knjižica; stopil je v Križevce, kjer je zvedel, da ima samo še obresti. Tatu so seveda poznali in ga zdaj, ko se je vrnil, prijeli. Njegovemu pajdašu Stajnku, ki je odšel k vojakom, pravica tudi ne bo prizanesla. Nekaj denarja so še našli pri Belcu, ki je še pred kratkim menjal tisočak v gostilni g. Hedžeta v Verženju. Večji del ukradene vsote pa je že spravil med svet, katerega zdaj nekaj časa ne bo gledal.

Iz francoskega instituta

Ljubljana, 6. maja.

Ob obilni udeležbi, posebno mlajšega sveta, je snoči v Narodnem domu predaval v francoščini dr. St. Leben o parnasovcu Baudelaireu, čigar poezija (satanizem, kajnizem) še danes ni pridobila vsesplošnega priznanja.

Odkod to protivno stališče nekaterih kritikov — n. pr. Brunetière, Lemaitre, Faguet — nasproti »Cvetju zla«? Predavatelj, ki so mu bili tudi verzi nekdaj pravo odkritje v duhovitem področju, vidi vzrok odpora v avtorjevi iskanosti, zamotanosti, trmastem zavračanju podedovane moralke. Pogostni očitek, kakor bi bila Baudelaireova muza po svojih miselnih osnutkih vsakdanja, je govornik izpodbil s trditvijo, da ideja v umetnosti ni glavna reč, pač pa je *izvirnost izraza*, oblike. To je edina razlaga, zakaj Baudelaire še živi in bo živel. Njegov vpliv na evropsko pesništvo se očituje v smislu neke muzikalnosti.

Gospa Šaričeva je z globokim občutjem recitirala Invitution au voyage, A une Madone, Chacun sa chimère, Spleen in izzvala živahno ploskanje. G. prof. Vey se je obema toplo zahvalil. — D.

Občinstvo se smeje in zabava kot pri nepozabnem filmu »Lažni feldmaršal«

Poleg tega najnovejši Paramountov zvočni tednik!

Predstave ob 4., 7. in 9. uri!

Predprodaja vstopnic od 10. dop. dalje.

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

KULTURNI PREGLED

»Oj, ta prešmentana ljubezen«

Naključje je hotelo, da sem prišel do »prešmentane ljubezni« šele včeraj. In celo prav je, da se sodijo takele domače stvari šele pozneje, ko se poleže prvo lokalnopatrijotično premiersko navdušenje.

Zakaj tak dolg in le nam razumljiv naslov? Praktičen že iz tega razloga ni, ker bi ga bilo treba s težavami prevesti n. pr. v hrvaščino ali srbščino in jaz upam, da pojde stvar tudi tja, saj ni tako napačna!

Snov res da ni tako sila originalna. Kaj podobnega se je obravnavalo že tu ali tam, bolj, pa tudi manj duhovito. Mislim, — naj se pridružujem govorici g. Janka, — da bi vsa zadeva prav lahko pogorela, ako bi ne bila res prav gladko in izvrstno naštudirana, igrana v dobro namazanem tempu z najboljšimi, z ljubeznijo podavajočimi močmi, z vsemi teaterskimi sredstvi, tako rekoč kot skupno delo ne samo dveh avtorjev, ampak cele družbe avtorjev, od katerih je vsak sodelujoči k celoti nekaj pripomogel. Stvar se giblje sicer na domačih tleh, a na nekam nedomači način, računa, kar je hvalevredno, bolj s situacijami, kot z besedami, ne preskakuje meja dovtipnosti, duhovitosti itd. ne navzgor, ne navzdol, se da poljubno raztezati in krajšati, prilagoditi lokalnim razmeram, podati priprosto ali razkošno, je skratka taka, da se bo lahko udomačila povsod in to je njena velika prednost. Nespretno pa sta postavljeni v sredo dejanja dve osebi, ki sta sicer popolnoma postranskega pomena za celo malo dejanje, figuri hišnika in kuharice, ki ju ustvarjata g. Janko in ga. Kogejeva. Nespretno, mislim zato ,ker privlačujeta nase ves interes publike tako, da poleg njiju druge osebe in samo centralno dejanje izginja. In vendar bi brez njiju bila vsa zadeva dovolj enolična, če ne celo dolgočasna. Ona dva pa sta naravnost sijajna, in je težko reči, komu izmed obeh bi se človek bolj od srca smejal. Publika spremlja njune pojave na odru, njune besede in kretnje skoro z nepretrganim smehom in jima aplavdira neprestano. Da je g. Janko izvrsten komik, smo že vedeli, a g. Kogejeva? Nesebično in brez »ciranja« je vzela nase vlogo komične starke ter podaja kuharico v idrijskem dialektu naravnost klasično. Žal nam je celo, kadar mora peti, mesto govoriti. Mislim, da s tema dvema »prešmentana ljubezen« stoji in pade. Seveda so bolj kot kdaj v drugih enakih delih na mestu tudi vsi ostali sodelujoči. G Ivelja s svojo vlogo opravičuje v največji meri mojo prvotno sodbo o niem. Takole bo prav imenitno uporaben. Gdč. Ramšakova splošno zelo ugaja, ga. Poličeva je v svoji umerjenosti izvrstna, g. Peček, g. Povhe, vsi ostali več kot samo popolnoma primerni. Balet da vse kar zna in more s Smrkoljevo in Golobinom vred. Zbor nekoliko nehvaležno pisano svojo partijo poje, kar se le da najbolj dostojno, vsi kostumi, slike, ostali pripomočki pomagajo delu do prav ljubeznivega vsakokratnega uspeha V še večji meri, kot avtor teksta, g. Simončič, zasluži pozornosti kot avtor muzike, mladi g. Šivic, otrok »našega« časa. S to označbo je karakterizirana več ali manj tudi njegova muzika. G. Šivic je mnogo slišal, zdaj pri gramofonu, radiu, zdaj v tonfilmu, zdaj v kavarni, mnogo je sam igral itd. in tisoči drobcev »jazza« so mu ostali v ušesih. Saksofoni, tube, sordiniran metal, tolkala nas preganjajo od jutra do večera, a še bolj od večera do jutra in najprej se jih rešiš, ako sam skočiš med nje. In Šivic je to storil korajžno, z elegantnim skokom in jaz zopet mislim, da mu tale ton najbolj leži. Sicer rad postaja tudi sentimentalen, včasi bobneč, pa zopet liričen, toda buršikozen, brezskrbno ritmično in »jazzovsko« objesten ton se mu najbolj prilega. Ne more še, in to v hitrici dela, odtehtati sile posameznih glasbil, mešanje barv ni še sigurno, skrivnost tehnike glasu mu še ni docela odkrita itd., toda ima več kot je vse to: ima invencijo, lahko ustvarja, je korajžen, je mlad, more, kadar hoče, in ne hoče samo, kadar more! Mislim, da bi g. Šivic z res prvovrstnim operetenim tekstom premagal vse druge in postal naš Lehar s častmi in polnim žepom!

Dr. Švara se je z lepim in umnim odtehtanjem ter veliko inteligenco posvetil »prešmentanj ljubezni«, in mislim, da se imata oba avtorja najbolj njemu za svoje uspehe najtoplejše zahvaliti. —č.

Nove uloge — novi uspehi Ančice Mitrović. Gospa Ančica Mitrović, bivša članica ljubljanske opere, ki je žela zadnja leta v Nemčiji velikanske uspehe v Lipskem in Darmstadtu, je obogatila svoj repertoar z novimi ulogami, ki pomenijo zanjo nove velike uspehe. Nedavno je nastopila v Bergovi operi »Wojiček«, potem pa v Puccinijevi posmrtni operi »Turandot« (V tej ulogi je nedavno gostovala v Zagrebu.) Kritike o obeh kreacijah so za pevko nadvse laskave. Ali ne bi bilo umestno, da bi tudi naša gledališka uprava go. Mitrovićevo, ki je bila nekaj časa redna članica naše opere, o priliki, ko gostuje v Zagrebu, povabila tudi v Ljubljano? Če imamo sredstva za gostovanja tujih pevcev, bi se morda našla vsota tudi za gostovanja jugoslovenskih umetnikov, čeprav so trenutno angažirani v tujini.

Gledališče zetske banovine. Najnovejša kulturna pridobitev zetske banovine je stalno banovinsko gledališče s sedežem v Dubrovniku in na Cetinju. Ban zetske banovine dr. Uroš Krulj je poveril sestavo zadevnega ansambla znanemu gledališkemu igralcu Mihajlu Markoviću, čigar ime jamči, da bo imelo gledališče kvalitelo. Umetniško osobje je že zagotovljeno. Tvorili ga bodo večinoma zagrebški igralci in igralke, ki jih bo okoli 30. Repertoar gledališča bo sestavljen iz najboljših narodnih in modernih del, ustanovi pa se tudi šola za gledališki naraščaj moškega in ženskega spola.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA
Začetek ob 20.

Petek, 8.: Slehernik. Predstava v operi. A.
Sobota, 9.: Pri belem konjičku. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Nedelja, 10. ob 15.: Slehernik. Predstava v operi. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob 20.: Trije vaški svetniki. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 11.: Zaprto.

LJUBLJANSKA OPERA
Začetek ob 20.

Petek, 8.: Slehernik. Dramska predstava. A.
Sobota, 9.: Snegurčica. E.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Začetek ob 20.

Petek, 8.: Zaprto.
Sobota, 9.: Učlovečenje. Zadnjič. Znižane cene.

ŠENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.
Začetek ob 20.15

Sobota, 9.: Gospod senator.
Nedelja, 10.: Gospod senator.

Jutri zvečer velik dijaški koncert v Unionu

Domače vesti

* **Varujte planinske cvetice!** Sresko načelstvo v Kamniku razglaša: Po naredbi, uzakonjeni dne 28. feruarja 1922. Ur. list št. 377 iz leta 1922, je **prepovedano trgati, ruvati, prodajati in ponujati v nakup redke rastline.** Kljub prepovedi se uničujejo največ sledeče planinka ali očnica (Leontopodium alpinum), murke ali zamorčki (Nigritella angustifolia, nigra in rubra), blagajevka in progasti volčin (Dahpne Blagayana in striata), lepi ali Marijini čevelji (Cypripedium calceolus), lepi jeglič ali avrikel (Primula auricula), kranjski jeglič (Primula carniolica), rumeni encijan (Gentiana lutea). Kdor bi se zasačil, da trga ali ruva ali prodaja ali ponuja v nakup navedene in druge prepovedane redke rastline, se mu bodo le-te **odvzele ter ga bo politično oblastvo kaznovalo** z globo od 5 do 1000 dinarjev ali z zaporom do 14 dni.

* **Ribarski sestanek** se bo vršil v Bohinjski Bistrici **23. in 24. t. m.** Povabljeni so člani vseh ribarskih organizacij v državi, predvsem pa oni iz Dravske banovine. Ljubljansko ribarsko društvo preskrbi pravočasno vse potrebne vozne olajšave. Na dnevnem redu bodo predavanja uglednih ribarskih strokovnjakov in razprava o važnih, ribarstva se tičočih vprašanjih. Po zborovanju bo skupen ogled banovinskega ribarskega zavoda v Bohinjski Bistrici, za kar je dal blagohotno dovoljenje g. ban dr. Drago Marušič. Naprave bo razkazoval vodja zavoda g. inž. Rejic. Prijave za kongres sprejema **do 20. t. m.** Ribarsko društvo v Ljubljani.

* **Za letno skupščino Kola srbskih sester v Beogradu,** ki se bo vršila od 10. do 12. t. m., je prometno ministrstvo z odlokom 10.299 dovolilo četrtinsko vožnjo vsem delegatinjam od 6. do 25. t. m. Ministrstvo prosvete je dovolilo vsem udeleženkam učiteljicam osnovnih strokovnih in srednjih šol dopust od 8. do 18. t. m. z odlokom 3306.

* **Zagrebški Slovenci** so vabljeni v soboto 9. t. m. ob pol 21. v prostore Kola na Trgu kralja Aleksandra. Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu priredi tu družabni večer s petjem in plesom. Prvič nastopijo društveni ženski, moški in mešani zbor. Iz prijaznosti bo zapel nekaj pesmic tudi pevak zagrebške opere g. Šimenc. Pri plesu bo sviral Negodetov jazz iz Ljubljane. Članice društva so prevzele okrepčevalnico, pri kateri bo točil restavrater g. Černe pristen dolenjski čviček. Sedeži po 20 in 15, stojišča po 10 Din. Informacije daje odbor (Gundulićeva 29, telefon 68—65) dnevno od 18.—20.

* **Velik gasilski zbor na Sv. Gori.** V nedeljo bo na Sv. Gori velika proslava sv. Florijana, za katero vlada po vsem Zasavju izredno zanimanje in se obeta udeležba z gasilci vred preko 500 izletnikov. Svirali bosta litijska gasilska in zagorska rudniška godba kakor tudi šramel iz Izlak in pevsko društvo Zvon iz Šmartna. Vabljeni vsi!

* **Zborovanje četnikov.** V sredo je v Beogradu zborovalo Udruženje četnikov in je zborovanje vodil bivši četniški vodja Mile Stevanović iz Vranja. Pododbori udruženja so bili številno zastopani in so se med mnogimi drugimi udeležili zborovanja tudi bivši četniški poveljniki Kosta Pečanac, Teofil Kovačević, Ilija Trifunović-Birčanin in Dule Dimitrijević. Dosedanja uprava udruženja, kateri je predsedoval vojvoda Ilija Trifunović, je predložila občnemu zboru, naj se udruženje likvidira. Občni zbor tega predloga ni sprejel ter je izvolil novo upravo, kateri predseduje bivši četniški vodja in invalid Tile Kostić. Dosedanji predsednik Ilija Trifunović-Birčanin je bil soglasno izvoljen za dosmrtnega častnega predsednika.

* **Iščejo se dediči** po pokojnem Strelcu Mihaelu, rojenem 24. avgusta 1875., ki je umrl v Ameriki. Javijo naj se izseljenskemu komisarijatu v Zagrebu in priložijo listine, iz katerih je razvidna stopnja njihovega sorodstva s pokojnikom.

* **Novi grobovi.** V Krškem je umrla ga. Zdenka Završnikova, soproga notarja. Pogreb bo danes ob 16. — V ljubljanski bolnici je umrla ga Ljudmila Mencingerjeva, soproga posestnika in sedlarja. Pogreb bo jutri ob 15. — V Mariboru je učitelju Ivanu Cvetku umrla edinka Štefica. Pokopali jo bodo jutri ob 15. Nadalje so umrli v Mariboru: v bolnici 55letni zvaničnik drž. žel. g. Josip Kralj, Ob bregu št. 27. hišna posestnica Terezija Patzova stara 78 let in v Krekovi ulici 14. 66letni Franc Schönherr, učitelj v p. in profesor glasbe. — V Slovenjgradcu je umrla ga Melanija Černetova, soproga odvetnika v Dolnji Lendavi. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Zdravniške ordinacije v Zdravstvenem domu v Medvodah** se pričnejo v ponedeljek, dne 18. t. m. ob 14. in ne na praznik Vnebohoda 14. t. m.

* **Podzemski hodnik iz časa turških vojn** so odkrili v Subotici, ko so kopali temelj za zgradbo neke hiše. Hodnik je dolg 10 metrov in ko so ga pregledali, so našli v njem dva skeleta. Po ugotovitvi komisije sta bila okostnjaka v hodniku gotovo že blizu 300 let ter je eden od starejšega moža, drugi pa od mlade deklice. Hodnik je gotovo vodil do kake trdnjave in so se vanj zatekali od Turkov ogroženi prebivalci. Okostnjaka so pokopali na mestnem pokopališču.

* **Za svetovno prvenstvo v biljardu** se vrši sedaj velika tekma v Budimpešti. Udeležujejo se je tekmovalci iz raznih dežel, med njimi pa ima največ upanja na svetovno prvenstvo Jugosloven, banaški rojak Jurij Racz iz Kule, ki ima doslej še največ točk.

* **Otrokom je sledil v smrt.** S krova parnika »Prešeren« je skočil v Dunav 40-letni kleparski mojster Mihael Seibert. Nesrečnemu mojstru je umrla žena, potem pa mu je v kratkem ugrabila smrt še šest otrok in je mož že večkrat izjavil, da zanj življenje nima nobenega pomena.

* **Strašen zaključek rodbinskih sporov.** V vasi Šumanovcu je kmet Milovan Danilović ustrelil svojega zeta Dušana Novosela in težko ranil svojo ženo. Milovan se je pred petimi leti poročil z Dušanovo hčerko Maro, ki mu je rodila sina. Zakonca pa sta se kmalu začela prepirati in je žena zapustila moža ter se zatekla k svojemu očetu. Po posredovanju sorodnikov se je zopet vrnila, a ker je mož začel pizopet zbežala k očetu. Drugič je vzela s jančevati in je grdo ravnal z njo, mu je seboj tudi sina. Sorodniki je niso mogli več pregovoriti, da bi se vrnila, in pred nekaj dnevi je vložila celo tožbo za ločitev zakona. Te dni je bilo zaslišanje in so se tako sestali mož, žena in tast. Milovan je na vsak način zahteval otroka za sebe, na kar pa žena in tast nista hotela pristati. Hudo so se prepirali pred sodiščem in potem še bolj po poti. Milovan se je ves srdit na poti ločil od žene in tasta ter po bližnjici tekel domov. Tu se je oborožil s puško ter pričakal na poti tasta in ženo. Brez besede je najprej ustrelil tasta, drugi strel pa je oddal na ženo. Najbrž bi bil še streljal, če ne bi bili prihiteli sosedje, ki so ga razorožili in predali orožnikom.

Senzacija!
Brigita Helm
pride v Ljubljano!

* **Uboj iz zasede.** V vasi Bujetincu blizu Gornjega Milanovca je postal smrtna žrtev sporov in sovraštva zaradi zemlje kmet Stevan Galović, ki je imel precej daleč od hiše travnik in se je že dolgo pritoževal, da mu delajo na njem razni ljudje škodo. Večkrat je ponoči vstal ter šel na travnik, da vidi, kdo po njem ponoči pase ali mu drugače dela škodo. Ko se je te dni ponoči zopet podal na travnik, sta počili iz zasede dve puški ter ga smrtno pogodili. Zjutraj sta ga našla oče in brat. Oblastva zločincev še niso izsledila.

* **Samomor.** Prebivalcem mirnega kraja Podravska Slatina se je nudil te dni na vse zgodaj zjutraj strašen prizor. Na oknu prvega nadstropja hotela »Šandel« je visel na vrvi neznanec. Ljudje, ki so se zbrali na ulici, so poklicali redarje ter zbudili lastnika hotela. Ugotovilo se je, da je samomorilec Zvonimir Lesjak, trgovski pomočnik iz Virovitice, ki se je bil prejšnjo noč nastanil v hotelu. V sobi so našli njegovo, na brata naslovljeno poslovilno pismo. V pismu je nesrečnež rotil svojega brata, naj poskrbi, da bo v Slatini pokopan, ker noče biti v Virovitici niti mrtev.

* **Narodna zavest, kje si?** V članku tega naslova, ki smo ga priobčili v nedeljo je stvarna pomota v nemškem besedilu. Dotični stavek se mora pravilno glasit: »Eventuell kann die Zuschrift auch in slovenischer Sprache gehalten werden«. Pazljiv čitatelj je gotovo sam opazil napako in jo pravilno popravil. — A. L.

* **Sokolska četa na Dobravi pri Kropi** priredi 10. t. m. vrtno veselico s pestrim sporedom. Čisti dobiček je namenjen za društveno knjižnico. Prijateljem narave se nudi izreden užitek.

* **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

u— **Srebrno poroko** sta včeraj obhajala g. Fran Rak, uslužbenec Mestne hranilnice ljubljanske, vnet Sokol, član vseh narodnih društev, in njegova soproga, vzorna mati in gospodinja ga. Alojzija Rakova, ki sta v sokolskem duhu vzgojila tro. je sinov: Dragota, trgov. sotrudnika, in Milka, telovadnega učitelja, oba izvrstna telovadca Sokola I. ter Stojka, ki služi v vojski. Jubilant si je baš za srebrno poroko zgradil ob Ljubljanici v Zg. Kašlju preprosto, pa vendar udobno vilo, ki mu bo v zasluženem pokoju nudila prijazno bivališče. Tam je včeraj v krogu svojih prijateljev in v kraljestvu ribic ob čašah rujnega Gradovega vinca tudi praznoval srebrno poroko. Želimo mu zdravje in dobro voljo do zlate poroke!

u— **Seznani davkoplačevalcev, zavezanih pridobnini.** Davčna uprava Ljubljana okolica razglaša, da so seznami oseb, zavezanih pridobnini, ki vsebujejo predloge davčne uprave za odmero pridobnine za davčno leto 1931 in dnevi razprav, razposlani pristojnim županstvom tukajšnjega upravnega področja v razgrnitev za dobo 8 dni, kjer jih interesenti lahko vpogledajo.

u— **Ljubljanski vrtnarji za materinski dan.** Prejeli smo: Za materinski dan, ki ga bo praznovala Ljubljana v nedeljo, 10. t. m., so sklenili vrtnarji Bajtova, Bizovičar, Herzmansky, Keše, Šimenc Ivan, Šimenc Pavel, Pavlin in Vatovac, da pošljejo kakor lani tudi letos osnovnim šolam in vrtcem v Ljubljani cvetja za revne šolske otroke, ki naj to cvetje ponesejo svojim mamicam. Temu sklepu naj se pridružijo tudi še drugi meščani, ki prav lahko pogrešajo na svojih vrtovih nekoliko pomladnega cvetja v to lepo svrho. Tudi revna deca naj na materinski dan pokaže svojim materam zahvalo in spoštovanje. Šolska vodstva prosimo, naj razdele cvetje po svoji uvidevnosti med revno deco.

u— **Vsi, ki so dobre volje in plemenitega srca, naj na materniški dan darujejo vsaj en dinar za akcijo Kola jugoslovenskih sester.**

u— **Triglavani!** Drevi ob 20. bo v društvenem lokalu (Hotel Tivoli) članski sestanek, na katerem bo predaval starešina g. prof. Jurančič o zgodovini in programu »Triglava«. Udeležba za vse, posebno pa za novince obvezna! Odbor.

u— **Udeležniki poseta vinarske razstave v Mariboru** 11. t. m. in zborovanja gostilničarstva, ki bo isti dan ob 10. v hotelu Orel, dobijo legitimacijo za polovično vožnjo po železnici v zvezini pisarni v Ljubljani po 2 Din.

u— **Ustanovni občni zbor Društva za pravno filozofijo in socijologijo v Ljubljani** bo 8. t. m. ob 18. v seminarski dvorani univerze kralja Aleksandra I. (I. nadstropje).

Senzacija!
Brigita Helm
bo govorila!

u— **Slovenska narodna cerkev** bo imela svojo službo božjo od nedelje 10. t. m. dalje do preklica vsako nedeljo in praznik **ob 9. uri** v dvorani na Gosposvetski cesti 9, pritličje, levo. Vhod zraven evangeličanske cerkve. Slovenska služba božja se bo torej vršila sedaj v mestu in bodo na razpolago lepši in primernejši prostori, kakor so bili v hotelu »Tivoli«.

u— **Komorni večer konservatorija.** V petek 15. t. m. ob 20. bo v Filharmonični dvorani I. javna produkcija gojencev drž. konservatorija ob sklepu šolskega leta 1930-31 in nosi naslov: Komorni večer. Na programu sta Mozartov in Ravelov kvartet ter Vit. Novakov klavirski trio. Produkcija je popolnoma koncertnega značaja. Nastopijo gojenci iz oddelka za komorno muziko, ki ga poučuje in vodi prof. Jan Šlais.

u— **Iz gledališča.** »Slehernik« se ponovi drevi v operi za red A. — Jutri se vprizori v drami veseloigra »Pri belem konjičku«, v nedeljo zvečer pa vaška šala »Trijevaški svetniki«. Za obe predstavi veljajo znižane dramske cene. — V nedeljo ob 15. se vprizori v operi misterij »Slehernik« kot ljudska predstava po znižanih cenah. Na to predstavo opozarjamo predvsem naše podeželsko občinstvo. Na dan Vnebohoda 14. t. m. ob 15. bodo igrali v drami domačini iz Št. Jakoba v Rožu na Koroškem narodno igro »Miklova Zala«. Rojaki, ki so to dramo že neštetokrat vprizorili v najrazličnejših naših vaseh na Koroškem nastopijo sedaj prvič na odru ljubljanske drame. »Miklovo Zalo« vprizore ljudje iz prav iste vasi, kjer se je dejanje pred stoletji odigralo. Veljale bodo običajne popoldanske ljudske cene. V nedeljo zvečer se v operi ponovi uspela slovenska opereta »Oj ta prešmentana ljubezen«. V vlogi Metke gostuje abs. kons. Herta Arkova.

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri tvrdka J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova c. 12.

u— **Film o vsesokolskem zletu 1930 v Beogradu** se bo predvajal samo še danes in jutri ob 21. v kinu Ljubljanski dvor. Posebne šolske in vojaške predstave se prirejajo v sporazumu z ZKD ter se v njenem tajništvu dobe vstopnice.

u— **Jurjevanje** na ljubljanskem gradu bo v nedeljo, 10. t. m.

u— **Roko mu je zmečkalo.** V Združenih opekarnah na Viču je 27 letni delavec France Vrhovc, doma z Brda, imel opravka pri stroju, ki ga je naenkrat pograbil za levo roko in mu jo zmečkal. Ponesrečenca, ki je trpel silne bolečine, so z reševalnim avtom prepeljali v bolnico. — 22 letni dninar Tomaž Dragar iz Domžal se je pomudil s konji pri Aičšu na Posavju, kjer ga je konj pri vpreganju sunil tako silovito s kopitom v trebuh, da je Dragar omedlel in so ga v vsej naglici spravili v bolnico.

u— **Dva poškodovanca.** Vpokojeni železniški kurjač 56 letni France Lotrič, stanujoč v Podgori pri Št. Vidu, je postal včeraj dopoldne žrtev neznanega motocikelista. Lotrič se je odpravil po opravkih v Dravlje, kjer ga je na cesti dohitel motociklist ter ga z vso silo podrl. Pri padcu je dobil Lotrič nekaj zmanjših prask, težje pa so notranje poškodbe, zaradi česar pa so morali spraviti v splošno bolnico. Valentin Roblek, 47 letni dninar iz Kresnic, je voził v torek popoldne na kolodvor železniške pragove. Na moža, ki je koračil ob tem vozu, pa je nenadoma zgrmelo več takih pragov in je Roblek obležal s hudimi notranjimi poškodbami. Zdravi se v splošni bolnici.

Zvočni velefilm zračnih herojev
SEDEM ORLOV
(črni pilot) pride v Kino Dev. M. v Polju.
Predstave: v soboto ob 8. uri zvečer, v nedeljo ob 4. in 8. uri ter v ponedeljek ob 8. uri zvečer.
Cene 10, 8, 6, 4 Din, otroci Din 2. Ta prekrasni film naj si ogleda vsakdo. 6676

Kaj bi dal mamici za materinski dan?
Oglejte si v soboto ljubka darilca v cvetličarni 6674
F. HERZMANSKY
Stari trg štev. 3.

Za poslado: 87
Mirim čokolado

Iz Celja

e— **Društvo stanovanjskih najemnikov v Celju** je imelo pred dnevi v Filipčičevi gostilni v Gledališki ulici občni zbor, na katerem je bilo po daljši debati sklenjeno, da se društvo zaradi današnjega stanovanjskega položaja in nemožnosti nudenja kakršnekoli pomoči svojemu članstvu prostovoljno razide. Društveno premoženje se je sklenilo po ureditvi vseh obveznosti in formalnosti razdeliti v enakih delih celjskim mestnim in okoliškim revežem.

e— **Krajevni odbor UVI** bo imel veliko običajno vsakoletno invalidsko tombolo na Dečkovem trgu v nedeljo popoldne. Podpirajte uboge žrtve svetovne vojne!

e— **Dar.** Ljudska posojilnica v Celju je naklonila državni krajevni zaščiti dece in mladine v Celju 500 Din, za kar izreka odbor prisrčno zahvalo.

e— **Mestni kino.** Drevi ob pol 21. premijera zvočnega filma »Hokus pokus« z Lilian Harveyevo in Willyjem Fritschem. Predigra zvočna enodejanka.

e— **Podporno društvo za revne otroke v Gaberju** bo priredilo v nedeljo pešizlet v Bukovžlak k Sodinu, kjer bo pripravljene obilo majske zabave. Zbirališče ob pol 15. pred gasilskim domom v Gaberju. Prijatelji društva so vljudno vabljeni!

Iz Maribora

a— **Za svojega častnega člana** je imenovalo najstarejše jugoslovensko pevsko društvo »Jedinstvo« v Kotoru, ki je slavilo lani svojo 90 letnico, g. Janka Arnuša, predsednika pevskega zbora Glasbene Matice v Mariboru in mu v sredo tudi že poslalo krasno izdelano častno diplomo.

a— **Zakonsko zvezo** so sklenili pretekli teden: Franc Kocbek, žel. uradnik in Marija Košičeva; kamnosek Vinko Vodušek in Irma Peccol; strojni ključavničar Robert Ackerman in Marija Lubec; tkalski mojster Karol Ruppert in Angela Hercog.

a— **Delovanje naše reševalne postaje.** Pretekli mesec je posredoval reševalni oddelek mariborskega prostovoljnega gasilnega društva v 180 primerih; od teh odpadeta na nezgode pri delu in v prometu 102, na prevoze v porodnišnico 22, na obolenja 56. Gasilci so nastopili pretekli mesec trikrat.

a— **Kinopredstave.** Grajski kino predvaja sijajno veseloigro »On in njegova sestra«, Union kino pa igro »Moja žena — tvoja žena«.

a— **Za zgradbo novih zasilnih stanovanj** najame mestna občina milijon dinarjev posojila. Proti temu sklepu mestnega občinskega sveta je dopustna pritožba na bansko upravo, ki se mora vložiti tekom 15 dni.

a— **Nova gradbena dovoljenja** je mestni svet podelil v svoji seji 5. t. m.: Santi Catinelli in Leonidu Kvitko za zgradbo avtogaraže v Koseskega ulici, Francu in Editi Deželak za zgradbo enonadstropne hiše v Kettejevi ulici 10, Ivanu Hoffmannu za preureditev pritličja hiše na Aleksandrovi 24, L. Orniku za napravo prodajalniškega portala na Koroški c. 9, in Posojilnici v Mariboru za preureditev dvoriščnega poslopja v delavnico. Uporabno dovoljenje za hladilnico pa je dobila tvrdka Mattheis.

a— **Kopališče na Mariborskem otoku** se otvori 10. maja. Cene vstopnic: Kopanje: 3 Din, za otroke do 10. leta polovica, na vsakega odraslega 1 otrok. — Kabine: 8 dinarjev, ob nedeljah in praznikih ter sobotah popoldne 12 Din. — Omarice: 4 dinarje, ob sobotah popoldne, nedeljah in praznikih 6 Din. Vstopnice za obisk otoka brez kopanja se s to sezono ukinejo. Kdor hoče v sezoni na otok, mora kupiti vsaj vstopnico za kopanje po 3 Din. Mesečni bloki imajo 20 izkaznic in se morajo izrabiti tekom enega meseca. Pri nakupu teh blokov se dobi pri izkaznicah za kopanje in za omarice 20 odst., za kabine 10 odst. popusta. Bloki se prodajajo v mestnem knjigovodstvu.

a— **Enodnevni tečaj za zatiranje škodljivcev in bolezni sadnega drevja** se bo vršil v sredo 13. t. m. na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je brezplačen in traja od 8. do 12. in od 14 do 18. Udeležbo je prijaviti z dopisnico do 12. t. m. ravnateljstvu šole.

a— **Baraka skoraj zgorela.** V ponedeljek okrog 18. je pričelo goreti v dimniku stanovanjske barake »C« med Danjkovo in Stritarjevo ulico. Takoj alarmirani gasilci so hitro ogenj udušili in tako preprečili znatno katastrofo, ker je baraka zelo obljudena.

a— **Razne nesreče.** V Rančah pri Framu si je 27 letna posestnica Matilda Meglič med delom na dvorišču pri nesrečnem padcu zlomila levo nogo. — Po vsem Dravskem polju znani kmetski krovec 72-letni Franc Pipenbacher iz Prebolda pri Sv. Marjeti je med prekrivanjem kmetske hiše padel s strehe, dobil težke notranje poškodbe in si tudi zlomil levo roko. Njegovo stanje je zelo resno. — V Ribnici na Pohorju je 25 letnega Martina Horteka med opravkom zgrabila slamoreznica in mu odrezala tri prste leve roke. — V Cvetlični ulici v Mariboru je 17 letnega sedlarskega pomočnika Martina Vilčnika, ki je bil slučajno zaposlen v bližini Benčinove kartonažne tvornice, nevarno ugriznil konj v obraz. Vse štiri ponesrečence so z reševalnim avtom morali prepeljati v bolnico.

a— **Nezgoda v delavnicah drž. železnic.** Med delom je padel 46 letni železničar Karel Hakl iz Studencev tako nesrečno na hrbet, da si je poškodoval hrbtenico in so ga morali prepeljati v splošno bolnico.

a— **Beg iz življenja.** Včeraj ob pol 11 so našli v drvarnici njegovega stanovanja Ob brodu mrtvega vlakovodjo Fr. K. ki je sam napravil konec svojemu življenju. Danes bi bil moral k sodni razpravi pred okrožno sodišče.

a— **Nesrečna ljubezen** je spravila v obup 21 letnega pekovskega pomočnika J. Š. iz Studencev. Pognal si je v studenškem gozdu v desno prsno stran dve krogli in si prestrelil pljuča. Obupanca so takoj z rešilnim avtom odpeljali v splošno bolnico in je njegovo stanje precej resno.

a— **Iz policijske kronike.** 35-letna Terezija Šarc je bila aretirana, ker je mesarju Krušiču v Lekarniški ulici pokradla meso in klobas za krog 500 Din. Oddana je sodišču. — 49 letna Neža Ratej pa je 2. t. m. iz stanovanja neke stranke v Krčevini ukradla 520 Din. Tudi njo so zaprli in oddali sodišču. — Včeraj zjutraj ob 9. pa je bil na ulici aretiran trg. potnik Zorko L., ki ga celjsko okrožno sodišče zasleduje radi prevare.

a— **Ano Kovačevo so izpustili iz zaporov.** Kakor smo svoj čas javili, je bila na podlagi izpovedb jelovškega morilca Mohorka aretirana in oddana v zapore okrožnega sodišča tudi Ana Kovač, mati Rudolfa Kovača, obsojenega radi Kanclerjevega umora na 14 let robije. Z njo je bil oddan v zapore tudi njen drugi sin, čevljar Anton Kovač. Ano Kovačevo je Mohorko v svojih izjavah obdolžil, da je skušala najeti morilce za neko pričo, ki je v procesu proti njenemu sinu Rudolfu zanj neugodno izpovedala. Glede Antona Kovača pa je Mohorko izpovedal, da je pripravil načrt in sekiro za Kanclerjev umor. Proti Ani Kovačevi je v gornjih točkah sedaj preiskava ustavljena in je žena izpuščena iz zaporov, obtožena pa bo zaradi prikrivanja Mohorka.

a— **Pojasnjena tatvina.** Pred nekaj tedni je bilo gostilničarju Kranjčiču v Krčevini ukradenih več predmetov: Gramofon, zlata ura in verižica, kitara itd., vsega za okrog 4000 Din. Sedaj so kot tatu izsledili 27 letnega delavca Jakoba Vesenjaka s Tržaške ceste. Vesenjak je bil v torek zvečer aretiran in je tatvino takoj priznal.

a— **Po odgonu** so včeraj zjutraj pripeljali iz Avstrije kot brezposelnega inozemca 26 letnega Filipa Udjbinca, krojaškega mojstra, doma iz Vel. Godjevca. Mariborska policija, kateri je bi izročen, je ugotovila, da je Udjbinac 11. januarja t. l. pobegnil od 6. konjeniškega polka v Vršcu, in ga je kot vojnega begunca izročila vojaški oblasti.

Iz Škofje Loke

šl— *Razveseljivo delovanje škofjeloške podružnice SPD.* Odbor je obračun plodonosnega dela polagal te dni na občnem zboru. Predsednik g. dr. Jerala Franc se je po otvoritvi z zahvalo spomnil vestnega tajnika g. Plestenjaka Franca, ki je zapustil Loko. Tajniško poročilo je podal novi tajnik g. inž. Skalicky Zdenko in blagajniško g. Žebre Franc. Članov je 124. Blagajna je imela 3700 Din dohodkov in 1241 dinarjev 90 par izdatkov. Po razrešnici blagajniku se ugotavlja izredno obsežno, na vse strani razporedeno delo markacijskega odseka, v katerem se je posebno odlikoval podpredsednik podružnice vladni svetnik dr. Rudolf Andrejka iz Ljubljane. Z enako vnemo so se prenavljale in postavljale na novo napisne table. Obsežno delo je izvršil velik prijatelj planincev železniški nadzornik g. Knafelje skoro zastonj. Markacijsko delo se bo letos nadaljevalo. Občni zbor je obširno pretresal vprašanje postavitve koče na Lubniku. Pretirane zahteve lastnika sveta in željne servitute so onemogočili dosedaj gradnjo. Sklep: dobe naj se podrobni načrti, izdela naj se točen proračun in potrebna je garancija za prenos materijala po vojaštvu. Poseben odbor ima zadevo opraviti do konca maja, nakar bo napravil izredni občni zbor 30. t. m. končni sklep. Pri volitvah je bil izvoljen dosedanji odbor: le bladajniško mesto je prevzel g. Avgust Potočnik. V markacijski odsek se je dodatno izvolil g. Hafner Feliks. Tudi poverjeniki po dolinah ostanejo. Za izletnike se bo pri avtobusnih podjetnikih skušala doseči znižana voznina.

Iz Novega mesta

n— **Velikodušen dar.** Ob priliki svojega godu 1. t. m. je obdaroval dentist g. Filip Ogrič 30 mestnih ubožcev z oblačili, jih pogostil in vsakemu siromaku izročil v zaprti kuverti po 50 Din gotovine. Obdarovani siromaki se mu za velikodušen čin najlepše zahvaljujejo.

n— **Gasilno društvo v Šmihelu** je imelo v nedeljo gasilsko sv. mašo na čast zaščitniku sv. Florjanu na Cerovcu pri Birčni vasi. Po maši je bila izvršena slovesna zaprisega vseh članov. Pri tem slavju je bila navzoča tudi četa samaritank, katero ima organizirano društvo kot prvo na Dolenjskem. Slavja se je udeležilo preko 400 ljudi.

Iz Trbovelj

t— **Kanalizacija.** Ob novi cesti pri meščanski šoli polagajo ob cesti kanalske cevi za odtok nesnage, ki se je zbirala v obcestnem jarku. Bil je že skrajni čas, kajti ta nesnaga je razširjala neznosen smrad, kar je bilo posebno neprimerno že zaradi šole v bližini. Enako bi bilo treba izvesti kanalizacijo ob glavni cesti od Rozinove hiše do »Škrata«. Tudi tam se zbira gnojnica in druga nesnaga.

t— **Kuhinja KJS** je začela poslovati. Sedaj se prehranjuje dnevno okrog 50 otrok. Hrana je primerna in okusna. Ako se bo mogla ta akcija izvesti v takem obsegu, kot so si ga začrtale naše kolašice, bo to prava dobrota za našo revno deco. RK vzdržuje prehranjevanje revne šolske dece vodenske šole z mlekom. Vsak dan dobiva do 100 otrok po eno porcijo mleka in kruha.

Iz Kamnika

ka— **Občni zbor Jugoslovenske Matice v Kamniku.** V četrtek se je vršil občni zbor Juogslovenske Matice v Kamniku. Predsednik g. dr. Pehani je podal obširno predsedniško poročilo. Jugoslovenska Matica v Kamniku obstoja že 12. leto. Članstvo dosega število 164. Blagajniški prebitek znaša4299.03 Din. Predsednik je poročal tudi za odsotnega blagajnika. Tajniško poročilo je podala gdč. Aparnikova. Sklenilo se je, da ostane imovina pri društvu in da jo odbor po svoji preudarnosti uporabi. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika g. dr. Pehani, za podpredsednico ga. dr. Trampuževa, za tajnico gdč. Aparikova, za blagajnico gdč. Poropatova. Odborniki so: župan g. Kratnar, ga. Štergarjeva, g. Bizjak in g. Kos; namestnika: gg. dr. Trampuž in dr. Žvokelj, preglednika računov gg. dr. Karba in dr. Janežič.

Iz Dolnje Lendave

dl— **Sokolski pevski zbor se snuje.** Vodil ga bo učitelj g. Šinigoj Boris. Dober pevski zbor je nujna kulturna potreba Lendave. Upamo, da se bo našlo dovolj požrtvovalnih ljudi, ki bodo omogočili ustanovitev.

dl— **Za varnost vožnje.** Cestni odbor je po nalogu banske uprave na vseh cestah svojega področja na večjih ovinkih postavil znamenja za avtomobiliste.

KINO IDEAL
Danes ob 4., pol 8. in 9.!
Pat in Patachon
v sijajni veseloigri
Pozor, eksplozija!
Smeh! Krohot! Zabava!

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

7. maja 1931.

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzino vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. vrsta padavin, padavine v mm.

Ljubljana 7, 762.5, 10.6, 88, tiho, 10, dež, 3.0; Maribor 7, 761.2, 8.2, 93, tiho, megla, dež, 7.1; Zagreb 7, 762.6, 12.1, 7, W 4, 1, — —; Beograd 7, 761.8, 16.9, 53, S 4, 8, —, —; Sarajevo 7, 763.0, 12.1, 58, E 1, 1, — —; Skoplje 7, 763.2, 14.8, 80, N 1, 6, — —; Kumbor 7, 761.6, 15.2, 82, tiho, 4, — —; Split 7, 762.9, 15.0, 76, tiho, 1, — —; Rab 7, 764.2, 11.3, 71, S 6, 10, dež, 1.3; Vis 7, 762.5, 10.4, 75, N 8, 0, — —; Mostar 7, 762.6, 13.1, 88, tiho, 8, — —.

Najvišja temperatura v Ljubljani 19.3, Mariboru 18.6, Zagrebu 23.3, Beogradu 25.4, Sarajevu 24.3, Skoplju 22.6, Kumborju 20.3, Splitu 19.5, Rabu 19.8, Visu 19.6, Mostarju 23.6, najnižja v Ljubljani 8.8, Mariboru 7.3, Zagrebu 10.4, Beogradu 14.2, Sarajevu 7.5, Skoplju 11.2, Kumborju 13.8, Splitu 13.4, Rabu 10.2, Visu 9.8, Mostarju 9.5.

Sonce vzhaja ob 4.31, zahaja ob 19.21, luna vzhaja ob 1.20, zahaja ob 9.26.

Gospodarstvo

Stroga navodila za pobiranje skupnega davka na poslovni promet

V Številki od srede smo objavili vsebino razpisa, ki ga je poslalo finančno ministrstvo vsem finančnim direkcijam in ki vsebuje stroga navodila glede pobiranja tega davka. Do 15. t. m. morajo vsi obvezanci, ki so dolžni voditi knjigo opravljenega prometa, prijaviti ali hočejo plačevati davek na podlagi sprejetih plačil za prodano blago 20 dni po preteku vsakega meseca ali pa na podlagi izdanih faktur 50 dni po preteku vsakega meseca. Prvi rok za plačilo tega davka za mesec april poteče torej 20. t. m, (v »Jutru« od srede je bil zaradi tiskovne pomote objavljen ta termin z 0. t. m.). Po razpisu bodo davčne uprave najstrožje postopale, da se obvezanci točno držijo termina ,sicer se bo izvršil pregled knjig in bo dolžni znesek eksekutivnim potom izterjan.

Včerajšnji »Trgovski list« objavlja vsebino tega razpisa in komentar, v katerem pravi, da izvleček razpisa, ki je na razpolago, ne more biti točen, kajti grožnja s posledicami paragrafa 138. zakona o neposrednih davkih (kazen od 50 do 500 Din) za one, ki do 15. t. m. ne bodo prijavili, kakšen način plačevanja so si izbrali, ni v skladu z uredbo. Člen 18. uredbe namreč določa: »Če davčni obvezanec v določenem roku izbranega načina plačevanja ne prijavi davčni upravi, je smatrati za obveznega način plačevanja v prejšnjem letu (način plačevanja je treba namreč vsako leto prijaviti). Posledice paragrafa 138. davčnega zakona zadenejo po tem členu samo one davčne zavezance, ki se ne drže izbranega načina plačevanja.

Glede strogih določil za plačevanje tega davka je pripomniti, da večina obvezancev za ta davek še vedno ne ve, po katerih tarifnih postavkah so dolžni odpremljati skupni davek za svoje izdelke. Tarifa je bila sicer objavljena, vendar pa je za povprečnega davkoplačevalca tako komplicirana, da se ne more točno orijentirati. Pravilno izvajanje tarife predstavlja gotovo verziranost v carinski tarifi, na podlagi katere je tarifa za skupni davek sestavljena.

Dosledno in točno plačevanje tega davka predpostavlja, da so si davkoplačevalci na jasnem, kako naj si razlagajo predpise in tarifo in po katerih tarifnih postavkah morajo odpremljati skupni davek za posamezne blagovne vrste. Za brezhibno izvajanje predpisov bi bilo potrebno, da davčne uprave, ki bodo zavezance obveščale o načinu plačevanja, tudi pouče te obvezance, po katerih tarifnih postavkah so dolžni odpremljati davek. Šele potem bo opraničljiva rigoroznost pri plačevanju tega davka.

= **Češkoslovaško - jugoslovenska gospodarska zbornica v Pragi.** Zavod za pospeševanje zunanje trgovine opozarja gospodarske kroge, da je nedavno osnovana Češkoslovaško - jugoslovenska trgovska zbornica v Pragi pričela te dni poslovati. Uredila si je uradne prostore v Pragi, Masarykova ul. 4. Zbornica daje interesentom vsa potrebna pojasnila glede izvoza in uvoza v obe državi. V kratkem se bo v Beogradu konstituiral tudi jugoslovenski del zborničnega sveta.

ZVEČER

Schichtova Ženska hvala Prašek za pranje

SCHICHTOVA METODA

je udoben in temeljit način pranja, po katerem se ravna že več tisoč žen. To je tako enostavno: zvečer namočiti v raztopini Ženske hvale, zjutraj enkrat izkuhati s Schichtovim terpentinovim milom.

ZJUTRAJ

Schichtovo terpentinovo milo

TO JE CELO DELO PRI

SCHICHTOVI METODI

= **Novi izvori zemeljskega plina v Bujavici.** Kakor znano so lani odkrili v bližini Bujavice v Slavoniji izdatne izvore zemeljskega plina. Te pline nameravajo izkoristiti za velikopotezno elektrifikacijo savske banovine. V kratkem bodo že pričeli graditi potrebno elektrarno v Bujevici, v načrtu pa so tudi ustanovitve raznih industrijskih podjetij, ki bodo izkoriščala ta plin namesto premoga (med drugim se vrši priprave za gradbo tvornice cementa). Sedaj poročajo o novih uspehih vrtanja. V bližini Banove-Jaruge 15 km od Bujavice so prišli pri vrtanju v globini 420 m do novega nadvse izdatnega izvora plina. Erupcija, ki je bila tako silna in obsežna, da je vso okolico sonde na kilometre daleč zajel oblak plina. Plin prihaja na vovršje z veliko silo in z bobnenjem, ki se je čulo 20 km daleč. Kamenj eje metalo do 100 m v višino. Sondo so po dolgem trudu zaprli. Pri tem je bilo ugotovljeno, da znaša pritisk plina 45 atmosfer in da je računati z dnevnim pridobivanjem 1 milijona kub. metrov plina. Ta sijajen uspeh ima domače podjetje »Uljanik« d. d., ki ima pravico vrtanja.

= **Uveljavljenje nove trgovinske pogodbe s Češkoslovaško.** Kakor poročajo iz Prage, bo nedavno sklenjena carinsko - tarifna pogodba med Češkoslovaško in Jugoslavijo v kratkem ratificirana, tako da bo že ob koncu maja lahko stopila v veljavo.

= **Amerika vendar odprodaja svoje zaloge žita.** Iz Newyorka poročajo, da je Federalni farmarski urad te dni prodal od svojih obilnih pšeničnih zalog, ki jih je nakupil v svrho stabilizacije cene, 120.000 ton, in sicer 90.000 ton v Anglijo in 30.000 ton v Japonsko. V poučenih krogih zatrjujejo, da so prodane še večje količine.

= **Carina na pšenico v Nemčiji.** V Nemčiji velja že nekaj mesecev za pšenico carina od 25 mark za met. stot, kar predstavlja 200 odstotkov svetovne tržne cene. Sedaj je nemška vlada sklenila znižati to carino na 20 mark, toda le za 20 odstotkov lanskega uvoza. Po tej znižani carini bo v Nemčijo uvožena pšenica stala s carino okrog 31 mark za stot (418 Din).

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 11. t. m. ponudbe glede dobave 20 kg šivalnih jermenov, 210 m konopnenih vrvi, 10 kg konopnenega prediva, veder za vodo, umivalnikov, vrčev, pljuvalnikov itd.; do 18. t. m. glede dobave 200 kg petroleja, 1000 kg strojnega olja, 1000 kg olja za dinamo, 70 m gumijevih cevi, 30 komadov rezervnih stekel, 80 kub. m borovih ali smrekovih drogov, 1 ventila, 1 varilne priprave in 90.000 kg portlandskega cementa; do 19. t. m. glede dobave 300 kg pšeničnih otrobov, 500 kg ječmenove kaše, 100 kg rozin, 300 zavitkov Persila in 100 kg ovojnega papirja; do 26. t m. pa glede dobave 30 kg pocinkanih verig. Mestno načelstvo v Tuzli sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave 1050 komadov žarnic. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave 1 vitlja in 1 aparata za čiščenje zraka. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.)

BORZE

7. maja.

Na ljubljanski borzi je bil danes deviznt promet srednji. Večja potreba je bila v devizah Curih in Praga. Tečaji deviz so ostali v glavnem nespremenjeni. Med efekti so bile zaključene Srbske srečke iz l. 1881. po 100.

Na zagrebškem efektnem tržišču je bila tendenca v državnih papirjih čvrsta. Vojna škoda se je trgovala za aranžma po 425.5, 426 in 427, za kaso po 425.5 in 426 in za december po 426.5. 7% Blairovo posojilo je bilo zaključeno najprej po 82.75, potem pa po 83, 6% begluške obveznice pa so se trgovale po 67. Zasebne vrednote so tudi danes ostale zanemarjene. Do zaključka je prišlo le v Union banki po 174 in v Poljodelski po 52.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 22.84, Berlin 13.51, Bruselj 7.99, Budimpešta 9.9136, Curih 1093.5 — 1096.5 (1095), Dunaj 798.4—801.4 (799.9), London 276.52, Newyork 56.735, Pariz 222.21, Praga 167.96 — 168.76 (168.36) Trst 297.50.

Zagreb. Amsterdam 22.84, Dunaj 798.4 do 801.4, Berlin 13.525 — 13.555, Bruselj 790.5, Budimpešta 789.7 — 792.7, London 276.12 do 276.92, Milan 296.55 — 298.55, Newyork ček 56.635 — 56.835, Pariz 221.21 — 223.21, Praga 167.96 — 168.76, Curih 1093.5—1096.5, Sofija 41.5, Bukarešta 34, Stockholm 15.246 do 15.286.

Curih. Zagreb 9.134, Pariz 20.2925, London 25.25, Newyork 519, Bruselj 72.2, Milan 27.175, Madrid 53.75, Amsterdam 208.5, Berlin 123.625, Dunaj 73.03, Sofija 3.76, Praga 15.3775, Varšava 58.2, Budimpešta 90.535, Bukarešta 3.09.

Efekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 425.75 — 426.5, kasa 426 — 426.5, za december 426.4 — 427, investicijsko 88 do 88.5, agrarne 51.5 — 52, 8% Blair 92.5 do 93, 7% Blair 82.75 — 83, 7% Drž. hipot. banka 84.5 den., 6% begluške 66.5 — 67; bančne vrednote: Prištediona 928 — 935, Union 174 — 176, Jugo 73 — 74, Narodna 7850 — 7900, Srpska 187 — 190, Zemaljska 140 — 143, Ljubljanska kreditna 120 den., Poljo 52 — 53; industrijske vrednote: Narodna šumska 25 den., Gutmann 128 den., Slaveks 25 — 32.5, Slavonija 200 den., Danica 84 — 87.5, Drava 235 — 236, Šečerana 290 — 295, Brod vagon 64 den., Dubrovačka 340 — 370, Trbovlje 306 — 308.

Ljubljana. 8% Blair 93.5 bl., 7% Blair 83 bl., Celjska 150 den., Ljubljanska kreditna 120 den., Prištediona 920 den., Kreditni zavod 160 — 170, Vevče 128 den., Ruše 220 den., Srbske srečke iz l. 1881. 100 zaklj.

Beograd. Vojna škoda 425.5, 426.5 zaklj., za junij 427 zaklj., 7% Blair 83 zaklj., 7% Drž. hipotek. banka 85.75 zaklj., 6% begluške 67, 67.5 zaklj.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Ljubljanska borza** (7. t. m.) Tendenca za žito čvrsta. Zaključen je bil 1 vag. moke. Nudi se (fco sl. post., po mlev. tar., plač. v 30 dneh): **pšenica:** baška, potiska 80/81 kg po 230 — 232.5; baški, srbobranska in gornjebaška, 79/80 ko po 225 — 227.5, okolica Sombor, 79 kg po 217.5 — 220; baranjska 79/80 kg po 212.5 — 215; **koruza:** baška, času primerno suha, pri nar. tarifi po 150 do 152.5, činkvantin, pri navadni tarifi po 210 do 212.5; **oves:** baranjski po 200—202.5; **moka:** banaška »0« po 340 — 345.

+ **Novosadska blagovna borza** (7. t. m.) Tendenca za pšenico in moko trdna. Promet: 15 vagonov pšenice, 31 vagonov koruze, 7 vagonov moke in 6 vagonov otrobov. **Pšenica:** srednjebaška, gornjebanatska in banatska Bega, 79/80 kg 177.5 — 182.5; baška, okolica Novi Sad, 79/80 kg 172.5 do 177.5; okolica Sombor, 79/80 kg 167.5 do 172.5; baška potiska in gornjebaška, 79/80 kg 180 — 185; sremska, slavonska, 78 kg 162.5 — 167.5; okolica Indjija, 78 kg 165 do 170. **Ječmen:** baški in sremski, 63/64 kg 115 — 120. **Oves:** baški, sremski in slavonski 150 — 155. **Koruza:** baška in sremska 100 — 102.5; za maj 102 — 104; ladja Dunav Sava 100 — 102.5. **Moka:** baška »0g« in »0gg« 255 — 275; »2« 230 — 240; »5« 210 do 240; »6« 200 — 215; »7« 160 — 165; »8« 135 — 140. **Otrobi:** baški, sremski in banatski 122.5 — 127.5.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (7. t. m.) Tendenca prijazna, promet miren. **Pšenica:** za maj 15.34 — 15.35 (15.30), za junij 15.17 — 15.18 (15.20); **rž:** za maj 13.95 — 14.00 (14.00); **koruza:** za maj 13.90 do 13.91 (13.80), za julij 14.14 — 14.15 (14.10), za avgust — (14.25), tranzitna za maj 11.25 — 11.30 (11.20), za julij 11.50 do 11.55 (11.50).

Sport

Ljubljanski zimsko-sportni podsavez. Današnja seja podsaveza odpade in se vrši prihodnja v petek 15. t. m. ob 20. uri. Ker se bodo proučili pravilniki, se prosi polnoštevilne udeležbe. — Tajnik I.

Smučarski klub Ljubljana naznanja, da je koča pri Tamarju v Planici oskrbovana še do vštevši nedelje 10. t. m., nakar bo do junija 1931 zaprta. Snežne razmere v Planici so še zelo ugodne in je smuka mogoča še preko Slatine skoro do kolodvora Planica - Rateče. Zaradi tega najtopleje priporočamo vsem smučarjem nedeljski izlet v Planico.

Načelstvo Ljudske posojilnice v Ljubljani r. z. z n. z. javlja, da je danes, nenadoma poklican od Boga, odšel v večnost njen soustanovitelj in večletni načelnik, gospod

IVAN KREGAR

hišni posestnik. član banske uprave, občinski svetovalec, pasar i. t. d.

Pogreb bo v nedeljo, dne 10. maja 1931, ob 17. z Zrinskega ceste štev. 3.

Neumornega sotrudnika in načelnika ohrani zavod v trajnem hvaležnem spominu.

Ljubljana, dne 7. maja 1931.

Načelstvo

LJUDSKE POSOJILNICE

v Ljubljani.

6678

Naznanjamo, da je danes nenadoma umrl naš upravni svetnik gospod

IVAN KREGAR

načelnik Ljudske posojilnice, član banskega sveta, hišni posestnik, pasar i. t. d.

Pogreb bo v nedeljo, dne 10. maja, ob 17. uri z Zrinjskega ceste štev 3.

Delo požrtvovalnega pokojnika ohranimo v častnem spominu, njegovi duši pa naj Vsemogočni podeli večni mir in pokoj.

Ljubljana, dne 7. maja 1931.

Upravni svet

PROMETNE BANKE D. D.

v Ljubljani.

6679

Iz življenja in sveta

S konference Male antante v Bukarešti

Ministri konferirajo. Od leve proti desni: češkoslovaški vnanji minister dr. Beneš, romunski vnanji minister Ghica, jugoslovenski vnanji minister dr. Marinković.

Človek in brzina

Zanimiva fiziološka raziskavanja v Ameriki

Približujemo se dobi, ko se bo človek gibal z brzino, ki se nam zdi danes še bajna. Neprestani razvoj letalskih motorjev in uspehi raketnih poskusov dovoljujejo domnevo, da bo tehnika kmalu prekosila današnje največje brzine 400 do 500 km na uro.

Nastaja vprašanje, ali bo mogel človeški organizem bodoče brzine vzdržati. Dosedanje teorije so menile, da so brzine 600 do 800 km maksimum, ki ga še premore človek, od tu naprej bi ga usmrtil že rastoči zračni tlak. Ameriški fiziologi pa so dognali na podlagi novih poskusov, da histrost 1500 do 1600 km še vedno ni smrtonosna. Nu, saj je končno komaj sto let, kar so menili resni učenjaki in zdravniki, da ubija človeka že brzina — 20 km. Takrat so začele baš teči prve železnice na parni pogon.

Washingtonski aeronavtski urad je prejel naročilo, naj bi preiskal odnose med brzino in zmogljivostjo človeškega organizma, to predvsem z ozirom na bližnji razvoj zračnih in kopnih prometnih sredstev. Poročilo, ki ga je izdal urad o poteku svojih poskusov, začenja s trditvijo, da bo človek lahko vzdržal tudi 1800 km na uro, ko bo našel pot do proizvajanja takšnih brzin. Seveda pa jih bo vzdržal samo pod pogojem, da bo gibanje premočrtno. Kakor hitro bi vozilo spremenilo premočrtno smer, bi stopili v delo drugi fizikalni zakoni, ki bi utegnili prizadjati organizmu veliko škodo. Pod vplivom sredobežne sile bi kri udarila v oddaljenejše dele telesa, v drugih delih bi pa nastale nevarne praznine. Če bi kri n. pr. izginila iz glave, so omedlevice in še hujši učinki neizbežna posledica.

Druga nevarnost bi bila prehitra menjava med zračnimi pasovi visokega in nizkega tlaka, to pa utegne biti zelo škodljivo zlasti za sluhovni organ. No, te nevarnosti se lahko izognemo preprosto s tem, da bi se vozili v hermetično zaprtih prostorih, v katerih bi vladal neizpremenjen in človeškemu organizmu najpriložnejši tlak. To bo tem potrebnejše, ker bodo vozila bodoča letala v stratosfernem pasu, kjer je ozračje tako redko in tako sestavljeno, da ni več primerno za človeško življenje.

Pravkar je izšla
nova številka
ilustrovane tedenske revije

ŽIVLJENJE IN SVET

z naslednjo vsebino:

Mati (risba N. Pirnata)
Vzlet v stratosfero (prof. dr. A. Piccard — s slikami)
Mati (Jean Rochon — z risbami N. Pirnata)
Otok Hvar (dr. Vlad. Travner — s slikami)
Svastika
Letalstvo v novi dobi (s slikami)
Razvoj letalstva v sliki in besedi (nadaljevanje)
Janeza Trdine komentar Vodnikovih pesmi (Staroslav)
Anekdote
Slike iz življenja in sveta
Krivda Elija Pilona (roman — I. Podržaj)
Jiu jitsu, japonska rokoborba (s slikami)
Švedska polarna ekspedicija
Pajki, ki lovijo ribe
Mojzes, elektrotehnik (s sliko)
Sladkor iz lesa
Ženska in svet (Ženska vlada — Pisatelj »Robinsona« za ženske pravice — s sliko)
Materin vpliv (odgovori znanih osebnosti)
Humor v slikah
Družabna igra

»Življenje in svet« izhaja vsako nedeljo in stane polletno (zaključena knjiga) 40 Din, trimesečno 20 Din, mesečno 8 Din. Posamezna številka 2 Din po vseh trafikah. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

Urbanova izpoved

Artist Karel Urban je moral pred sodniki ponoviti prizor v pisarni, kjer je ustrelil kinematografskega podjetnika Schmollerja. Pri tem se je pokazalo, da se njegov opis dejanja ne ujema s prostorom, kjer je bil čin izvršen. Pri poznejšem nadaljevanju procesa je psihiater izjavil, da je Urban pač podvržen vplivom alkohola in nagnjen k romantiki, da pa ni mogoče govoriti o kakšni zmešanosti ali vsaj zmedenosti ob času, ko je izvršil umor. Državni pravdnik Trautmann, ki zastopa obtožbo, je nato predlagal za Urbana smrtno kazen.

Položaj dunajskih advokatov

Dunajski odvetniki so imeli te dni zborovanje, na katerem se je jasno pokazala gospodarska plat njihovega stanu. Štiri petine odvetnikov delajo brez koncipijentov, ker ne zaslužijo toliko, da bi jih mogli plačati. Mnogo mladih odvetnikov si vobče ne more ustanoviti lastne pisarne. Zelo žalostna je usoda starejših advokatov. Lani je prejemalo okoli 50 odvetnikov in 200 svojcev umrlih članov odvetniške podporne organizacije zneske iz društvene blagajne. Kljub vsemu temu pa ima Dunaj danes 2091 odvetnikov, dočim jih je imel še lansko leto 2056.

Eksotični tipi s pariške kolonialne razstave

Od zgoraj navzdol: Dve elegantni zamorki koketirata. — Tudi senegalski orožnik se razume na flirtanje. — Anamitski kuharji na delu. — Skupina Maročanov v prijetnem pomenku.

Zaroka romunske princese Ileane

Princesa Ileana,
22letna sestra naše kraljice.

Vojvoda Anton Habsburški,
znani španski letalec.

Po uradnih poročilih se je princesa Ileana zaročila z vojvodo Antonom Habsburškim.

Ovratnik ga je izdal

Izsledítev morilca berlinskega poštnega sla — Zločinec je zbežal v inozemstvo

Berlinska kriminalna policija je izsledila morilca poštnega sla Schwana, ki je bil v petek 1. maja izvabljen v zasedo in umorjen ter oropan, Zločinec je 24-letni brezposelni zidar Ernst Reins, rojen v Berlinu. Reins se po zločinu ni več prikazal v

Zidar Ernst Reins

stanovanje, od 2. maja pa manjka za njim v Berlinu vsaka sled. Kakor izhaja iz izpovedi prič, je Reins zapustil mesto nekaj ur po zločinu, in sicer v popoldanskih urah, Sedel je na tako zvani švedski vlak, ki zapusti ob 18.45 Berlin in krene proti Rostocku. Vse je kazalo na to, da je pobegnil najbrž na Dansko ali Švedsko, mogoče celo na Finsko, odkoder bo skušal doseči rusko mejo.

Druga smer pa zopet kaže, da se je Reins, ki je bil že leto dni brez dela, obrnil proti Švici. Tako piše vsaj berlinska »Vossische Zeitung, ki vi povedati, da sta pisali iz Lugana z datumom 4. maja materi Reins njegovi dve sestri, ki sta zbežali z bratom iz Nemčije. Pismo ni bilo pravilno naslovljeno, zato je prišlo v roke policiji. Podoba je, da je bila mati obveščena o zločinu, kajti v pismu stoji, da so begunci zdravi in da imajo dobro, zelo veselo italijansko družbo. Berlinska policija je o tem obvestila policije vseh pristojnih dežel, da primejo morilca.

Zanimivo je, kako so prišli Reinsu na sled. Kakor smo poročali, je pustil zločinec na mestu umora več predmetov, ki so ga izdali, med drugim tudi ovratnik in kravato, ki mu jo je bil Schwan iztrgal v borbi z napadalcem. Policija je začela iskati krivca na podlagi teh predmetov. Kmalu se je izkazalo, da je bila kravata kupljena v neki modni trgovini v Wilmersdorfski ulici. Prodajalec se je še dobro spominjal osebe, ki jo je kupila. Po njegovih podatkih je bil to moški, star okoli 25 let.

Še bližje je pripeljal policijo ovratnik št. 38, ki je bil na notranji strani zaznamovan z več znamenji. Med drugimi znaki je bil zarisan majhen trikot, zraven pa je stala številka 562. Kriminalna policija se je obrnila na berlinske zavode za pranje in likanje ovratnikov in kmalu našla pralnico, ki je imela ovratnik pred kratkim v delu. Na podlagi seznama odjemalcev se je ugotovilo, da je bil ovratnik last nekega gospoda, ki ga je daroval ženski osebi, ki ni bila nihče drugi kakor Reinsova sestra. Tako je prišel ovratnik v Reinsovo last. Ko so kriminalni organi preiskali stanovanje Reinsovih, so našli kos svinčene cevi, s kakršno je bil denaronoša umorjen.

Zdaj je tudi pojasnjeno, kako je prišel morilec do posetnice plesalca Wiechla z Dunaja. Reinsova zaročenka si je dopisovala z njim in fant ji je posetnico najbrž v navalu ljubosumnosti iztrgal in odnesel. Primerjali so tudi Reinsovo pisavo in pisavo na poštni nakaznici, ki jo je bil prinesel Schwan v stanovanje Reinsu in prišli do zaključka, da je pisava od ene in iste roke. Tudi nekateri drugi predmeti so potrdili domnevo, da je Reins morilec. Poleg tega je bivša Reinsova nevesta videla 1. maja zločinca v Charlottenburgu pri postajališču cestne železnice. Imel je krvave sledove na desnem sencu in prasko na isti strani lica.

Plesalni stroj

Berlinski plesni učitelj Walter Carlos je izumil električni stroj, ki kaže plesalcu optično in akustično korake in tempo. Stroj nadomešča tedaj plesnega učitelja. Toda Carlos meni, da med plesnimi učitelji zaradi tega ne bo zavladala brezposelnost, temveč da se bo samo razširilo zanimanje za lepo plesanje v najširše ljudske plasti.

Radio

Izvleček iz programov

Petek, 8. maja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert radio-kvinteta. — 19: Narodne igre. — 19.30: Francoščina. — 20: Gospodinjska ura. — 20.30: Samospevi gdč. Dragice Sok. — 21: Koncert radio-kvinteta. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11.30: Plošče. — 12.45: Radio-orkester. — 17: Narodne pesmi. — 20: Koncert jugoslovenske glasbe. — 20.30: Simfoničen kocert. — 22.30: Poročila. — 22.50: Plošče. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20.30: Prenos koncerta iz Beograda. — PRAGA 16.30: Koncert iz Moravske Ostrave. — 19.05: Violinske skladbe. — 19.30: Dramski večer. — 21: Koncert orkestra. — 22.20: Komorna glasba. — BRNO 16.30: Koncert iz Moravske Ostrave. — 19.30: Program iz Prage. — 21: Koncert moravskih skladateljev. — 22.20: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Operetna glasba. — 20.30: Prenos simfoničnega koncerta iz filharmonije. — DUNAJ 11: Plošče. — 13.10: Wagnerjeve skladbe. — 15.20: Koncert lahke glasbe. — 20: Operni večer. — 21.50: Godba orkestra. — BERLIN 20.30: Koncert šlezijske filharmonije. — 23: Pregled novih zvočnih filmov. — KOENIGSBERG 16.15: Koncert godbe na pihala. — 20.10: Dramski večer. — 21: Simfoničen koncert. — 22.30: Plesna glasba iz Berlina. — MUEHLACKER 16.30: Orkestralen in pevski koncert. 19.15: Moderna plesna glasba. — 20.30: Koncert na citre. — 21: Koncert filharmoničnega orkestra. — 22.50: Lahka glasba. — BUDIMPEŠTA 9.15: Vojaška godba. — 17.25: Koncert solistov. — 19.35: Koncert ciganske kapele. — 20.35: Dramski večer.

Peen

Ivan Petrovič Suhačev

Ivan Petrovič se je pojavil nekega dne (popolnoma neopaženo) v našem mestu. Prenočil je v hotelu tretje vrste in se že drugo jutro podal na rektorat vseučilišča. Tam je v nekem jeziku pojasnil to in ono, skratka cand. ing., želi polagati diplomski izpit. Pregledali so listine, vse je bilo v redu. Izdala jih je univerza v P. Le svedočba o zrelosti je bila, to je, ni bila — nu, bilo je nekako potrdilo, da je zelo verjetno in možno in so podpisali tudi prijatelji, da je Ivan Petrovič nekoč tam in tam položil zrelostni izpit.

Gospodje na rektoratu so izjavili, da je to potrdilo (dobesedno so rekli: nakazilo) nezadostno. Ivan Petrovič se je najprej začudil, potem še bolj začudil, nato je bil užaljen in naposled upravičeno jezen. V sveti jezi je razložil, da je to nakazilo pravomočen dokument, gospod je kazal pečate in podpise (večkrat je rabil besedici à propos in s' il vous plait).

Gospodje so poslušali, tudi prikimali so parkrat, naposled pa so mu rekli kratko in odločno, naj prinese — boljši dokument.

Ivan Petrovič je ogorčen nad to brezobzirnostjo zapustil rektorat in se ročno podal k upravniku akademskega doma (kdo ga je tako natančno poučil o razmerah v našem mestu, ni znano).

Ivan Petrovič se je burno predstavil, cand. ing. in to in povprašal, kako je s sobo.

»S kakšno sobo?« se je začudil upravnik.

»Nu, z mojo sobo!« je odvrnil Ivan Petrovič.

Upravnik si je popravil nanosnik, ogledal si je Ivana Petroviča od nog do glave ter pripomnil, da o njem, I. P. in njegovi sobi ničesar ne ve.

Takrat pa se je Ivan Petrovič raztogotil, dejal je, da je to škandal. On, I. P., da ne bi dobil sobe v Akademskem domu? Saj to je nemogoče! Ali je to gostoljubnost? Ali je to slovanska vzajemnost? Ali se tako postopa z nesrečnim bratom? Sploh pa, čemu je prav za prav ta Akademski dom? Mar ne zato, da dostojno sprejme njega, Ivana Petroviča Suhačeva?!

In izlil je na ubogega upravnika tako ploho ogorčenosti in vseskoz upravičene užaljenosti, da je dobri mož pod težo dokazov (ali bolje: indicij) omagal.

Lepo je prosil Ivana Petroviča, naj se umiri, naj potrpi samo minuto (»samo minuto, nič več« je dejal). Jadrno je zagrabil pero in napisal s tresočo roko nakazilo za sobo.

Ivan Petrovič je (z izrazom še ne utolažene razžaljenosti) sprejel nakazilo in se nemo priklonil.

Sluga mu je odkazal sobo. Nič kaj ni bil videti zadovoljen, ko so mu povedali, da stanuje ž njim skupaj še nek visokošolec.

Ko je prinesel svojo prtljago (iz hotela tretjega razreda) in jo vlagal v edino omaro, je samo ob sebi umevno odrinil stvari svojega odsotnega sostanovalca v kot.

Tako se je Ivan Petrovič Suhačev udomačil v našem mestu.

Seznanil se je s tem in onim, od časa do časa je zahajal k predavanjem, pri koleginjah je imel srečo.

Eno pa je motilo Ivana Petroviča: gospodje na rektoratu se niso hoteli (kljub mnogim njegovim razlaganjem) sprijazniti z njegovim nakazilom!

Nekega dne pa je prišla (od nekje) denarna nakaznica. Ivan Petrovič je sedel na vlak in se odpeljal na jug.

Ko se je čez par dni povrni, se je samozavestno podal na rektorat. Nič preveč se ni klanjal, saj je vedel, kaj mu bodo povedali!

Sporočili pa so mu tole: »Vse v redu, gospod Ivan Petrovič Suhačev, lahko se prijavite takoj k diplomskemu izpitu!«

Ivan Petrovič se je sprijaznil s svojim mlajšim sostanovalcem.

Pripovedoval mu je svoje — spomine. Pravil mu je o lepih časih v njegovi domovini, kako je bilo tam to in to pravilno urejeno, kako — nu, pa saj nam je vsem znano, kaj vedo povedati takile Ivani Petrovići!

Tudi o našem mestu je izrazil tu pa tam svoje mnenje.

Mnogo je vedel povedati o svojih študijah v mestu P.

Posebno podrobno je opisoval svoje razmerje z gospo nekega bančnega ravnatelja, ki ga še sedaj »blazno« ljubi in mu redno pošilja denar (to je povedal tako, kakor da smatra pošiljanje denarja, kot nujen pridodatek k »blazni« ljubezni).

Mlajši kolega ga je sicer poslušal, verjel pa ni. Tako je ugotovil, da je »blazno« zaljubljena gospa direktorica prav za prav uboga gospodična (slečna) in to uradnica... Prebral je bil namreč neko nezalepljeno pismo, kjer se Ivan Petrovič neblago jezi, kaj je prav za prav z obljubljenimi 800 Kč...

Ivan Petrovič je zletel pri diplomskem izpitu kakor je bil dolg in širok. Bil je — jasno — silno užaljen, upravičeno seve.

Odpotoval je v prakso na jug.

Ko se je čez par mesecev vrnil, je vedel povedati svojemu kolegi mnogo romantičnih stvari. Tako n. pr. o »blazni« ljubezni neke mlade učiteljice (muslimanke).

Kolega mu je iz vljudnosti prevajal njena pisma (Ivan Petrovič je govoril — kot smo omenili — neki jezik). Tudi odgovarjal je zaljubljeni deklici, seve, po točnih navodilih Ivana Petroviča.

Tako je prišlo nekoč pismo, kjer deklica obupno prosi svojega edinega Vanjo, naj ji pomaga. Stvar je tako in tako.

In edini Vanja (t. j. Ivan Petrovič) je diktiral lepo, zares poetično pismo, kjer uvideva (in to popolnoma) da je njen položaj izredno težak; tu so starši, bogati sicer, a strogi, tu je šola in vse polno drugih stvari... A on, zopet, tik pred diplomo... kaj se hoče.. Slišal je, da v takih stvareh najbolj pomaga (pri stanju modernih znanosti) tako zvani splav — S poljubi itd.

Kakor se je pozneje izkazalo, je deklica poslušala nasvet svojega Vanje. Vse bi bilo v redu, toda izvedeli so starši, izvedele so šolske oblasti, znašla se je na cesti in skočila v vodo.

Take stvari se večkrat dogajajo. Važno pa je, da je Ivan Petrovič, ko je bil izvedel za vse to, izjavil zadovoljno svojemu kolegi: »Nu, harašo! Tako je res najbolje, sedaj pred diplomo bi bilo pač neprilično itd.«

Pristopil je ponovno k diplomskemu izpitu in je padel iz dveh predmetov.

Po treh mesecih se je prijavil znova in je zmagal.

Brž potem je ing. Ivan Petrovič Suhačev zbral svoje stvari in odpotoval neznano kam.

Vsak dan ena

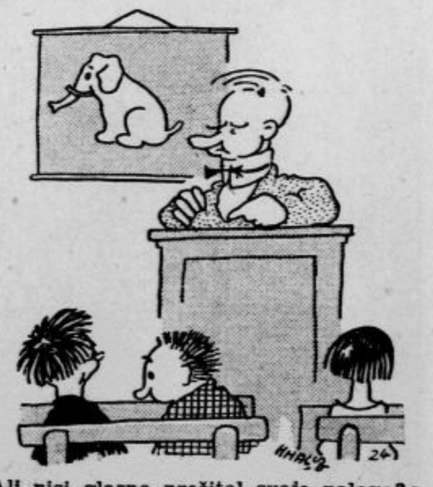

»Ali nisi glasno prečital svoje naloge?«
»Sem, gospod učitelj.«
»Pa je kljub temu ne znaš?«
»Ne, gospod učitelj, sem naglušen.«

Cene malim oglasom:

Ženitve, dopisovanja, naznanila ter oglasi trgovskega, reklamnega ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za šifro 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglasi: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za šifro 3.— Din. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati še pristojbino 2.— Din. Pristojbine je vposlati obenem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11.842. — Telefon številka 2492. 3492

Mali oglasi

Za odgovor 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah „Jutra“ v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Službo dobi

Služkinjo
pridno in pošteno začetnico, ki zna vsaj nekolike šivati ali krpati, sprejmem v pomoč gospodinji. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18203-1

Dve šivilji
vsestransko izvežbani, samostojni delavki, in
učenko
sprejmem. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Šava«. 18289-1

Kroj. pomočnika
dobro izurjenega v velikem in malem delu, z oskrbo v hiši sprejme takoj Ivan Štupica, kroj. mojster, Dob pri Domžalah 93. 18305-1

Plačilna natakarica
dobro izurjena, čedne zunanjosti, vešča kuhe, dobi službo v prometni gostilni. Dobi tudi kuhinjo. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Poštena — 7000 kavcije«. 18304-1

Sposoben črkoslikar
dobi delo ob večernih urah Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Črkoslikar«. 18318-1

Kmečko dekle
pošteno in veselo, vajeno gostilne ter vsega hišnega dela, kakor tudi šivanja, sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18285-1

Prvovrstne poslovodje
za trgovino mešanega blaga iščemo za okolico Maribora. Pogoj je najmanj 15.000 Din kavcije in popolna strokovna sposobnost Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »390«. 18039-1

Kot slugo
sprejmem drž. vpokojenca. Ponudbe z zahtevo plače pod »Sluga 310« na oglas. oddelek »Jutra«. 18310-1

Brivskega pomočnika
prvovrstnega, z znanjem nemščine sprejme Ivan Kunšič, Bled. Nastop 15. maja. 18314-1

Natakarica
mlada in poštena, želi s 1. junijem službo. — Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod »Čista pretekłost«. 18272-2

Frizerko
prvorazredno, ki zna tudi vodno ondulacijo, za sezono na morje sprejme August Denegri, frizer, Split, Šibenska ul. 1. 18251-1

Prodajalko
delikatesne stroke, za nedeljo popoldne išče restavracija. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18243-1

Stalne natakarice
pridne in zmožne, za nedelje sprejme hotel Tivoli v Ljubljani. 18242-1

Učenca (piccolo)
sprejme hotel »Tivoli« v Ljubljani. 18241-1

Blagajničarko
ki je zmožna voditi tudi pisarniške posle, s hrano in stanovanjem v hiši ter manjšo plačo sprejmem takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18240-1

Prodajalko peciva
čedne zunanjosti in zmožno, za nedelje sprejme hotel »Tivoli« v Ljubljani. 18239-1

Mizar. pomočnika
dobrega sprejme Franc Kregar, Vižmarje štev. 87. 18344-1

Trg. pomočnico
za trgovino mešanega blaga na deželi išče dobro idoča trgovina. Nastop s 15. majem. Predpogoj je prijazen nastop, prikupljiva zunanjost in mlajša moč — ne starejša od 25 let. Dopise z morebitno sliko, navedbo plače in spričevali na naslov: Franc Karlovšek, poštno ležeče, Šmarjeta pri Novem mestu. 18160-1

Natakarico
preprosto, pridno in pošteno iščem za takoj. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 18095-1

Naučnice
samo solidne i mlade, koje imaju volju učiti glazbu, trebam za odmah ili po dogovoru. Ponudbe po mogućnosti sa slikom na naslov: Karlo Kovač, kapelnik, restauracija Panama, Dubrovnik. 18073-1

Frizerko
res dobro in hitro ondulerko sprejme takoj Gabrijel Vajt, Kranj. 18331-1

Kovaškega pomočnika
dobro izurjenega za vozove in konje, sprejmem v Hrenovi ulici 19. 18324-1

Kuharico
popolnoma samostojno, ki naj bi opravljala tudi drugo hišna dela, sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18363-1

Fotograf. vajenca ali vajenko
sprejme fotoatelje Holynski Ljubljana, Dunajska cesta 6 18352-1

Učenko
sprejme izdelovalnica perila v Gradišču štev. 13/I. 18353-1

Pek. vajenca
zdravega, poštenega sprejme pekarna Franc Troha, ob Savi, Trbovlje. 18358-1

Vešč stavbni tehnik
z vsaj triletno pisarniško in stavbno prakso dobi takoj mesto. — Ponudbe na Gradbeno podjetje G. Tönnies d. z o. z., Ljubljana. 18368-1

Prodajalca (ko)
za specijalno trgovino z emajlirano posodo, steklom porcelanom in galanterijo, sprejme Vicel, Maribor, Gosposka ulica 5. 18372-1

Prodajalko
samostojno, verzirano v manufakturni stroki, ki zna občevati z boljšimi strankami, sprejmem. Biti mora strokovnjakinja. — Začetna plača 400—500 Din, stanovanje, hrana in perilo v hiši. Nastop takoj. Enomesečna poskušnja. Lastnoročno pisane ponudbe naj se naslove na Medjimurski magazin Bela Kelemen v Čakovcu. 18375-1

Natakarice
dobro izurjene sprejme boljša hotelska restavracija v Ljubljani. Ponudbe s sliko in spričevali na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Točnost«. 18380-1

Učenko
zdravo in poštenih staršev, z najmanj 2 razr. srednje šole, sprejmem takoj v trgovino mešanega blaga na deželi. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra računarica«. 18381-1

Trgovski potniki

Prodajalci
agenti, potniki in prodajalke se sprejmejo. Vsakodnevni zaslužek 100 Din. Alabastrit, Komenskega ul. št. 17. 17454-5

35 %
agilnim agentom za prodajo slik. Katalog vsebuje 1000 slik. Siguren zaslužek Obenem pridamo v prodajo čevlje, obleke, perilo, namizne prte in jedilne pribore. Celoletna pogodba. Razpošiljalnica Šapiry, Miklošičova cesta štev. 14. 18354-5

Službe išče

Brivski pomočnik
star 19 let, dober delavec in bubi štucer, želi službo s 15. majem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18044-2

Informator
izvežban in zanesljiv, išče službo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Informator«. 18099-2

Mlad trg. pomočnik
vešč trg. mešanega blaga, želi premeniti službo v špecerijsko ali mešano trgovino v katerokoli mesto ali trg. Cenj. pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Specerist 312« 18312-2

Prodajalka
z nekaj kavcije, želi premeniti mesto. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »E. Š.« 18282-2

Službo pomožne hotelske kuharice
ali mesto sobarice iščem za takoj. Vajena sem večjih hotelov in govorim tri jezike. Ponudbe prosim na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »P. R.« 18295-2

Bolniška strežnica
se priporoča za na dom. Mestni trg 11/II. 17178-2

Absolvent kmetijske šole
zelo priden, pošten in močan, star 22 let, zmožen tudi italijanščine v govoru in pisavi, prosi za primerno službo. Natančnejša pojasnila da naslov, ki ga pove oglasni oddelek »Jutra«. 18120-2

Natakarica
želi službo — po možnosti v Ljubljani ali okolici. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Mlada in čedna«. 18342-2

Šofer
dolgoleten, zanesljiv in trezen vozač, z dolgoletnimi spričevali, išče službo. — Ponudbe pod »Dolgo let« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 18373-2

Motorna vozila

Ariel prikolico
v dobrem stanju kupi Strel Franc, Mokronog. 18263-10

Motorno kolo
Indian Scaut, kompletno, z razsvetljavo radi bolezni prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra« 18250-10

Motorno kolo
A. J. S. 350 ccm. z električno razsvetljavo proda Ivan Žlebnik, Domžale. 18113-10

Ford avto
še skoraj nov, petsedežna limuzina takoj ugodno naprodaj. Pojasnila daje D. Zdravič, trgovina z usnjem v Ljubljani, Floријanska ul. 17995-10

Zaslužek

Zastopstvo čevljev
v večjem trgu Dravske banovine sprejme zanesljiv in pošten obrtnik-posestnik, ki bi bil v stanju prodati zelo mnogo čevljev. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zastopstvo čevljev«. 18213-3

Sijajen zaslužek
se nudi agilnim, v drogerijah in špecerijskih trgovinah dobro uvedenim potnikom, za popolnoma nov predmet, kateri se dnevno rabi povsod. Ponudbe pod »Renovator« na oglasni oddelek »Jutra«. 18315-3

Pouk

Oblastveno koncesijonirana šoferska šola Gojko Pipenbacher
Ljubljana, Gosposvetska 12 — Zahtevajte informacije. 17790-4

Dijakinjo
ki bi temeljito pomagala deklici drugega razr. gimnazije pri učenju francoščine in matematike, iščem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18369-4

Prodam

Puhasto perje
čisto, čuhano, kg po 48 Din druga vrsta po Din 38 kg. čisto, čohano, kg po 48 Din in čisti puh kg po 250 Din razpošilja po poštnem povzetju L. Brozović, Zagreb Ilica 82. kemična čistilnica perja. 262

Gasilski kroj
malo rabljen, po ugodni ceni proda Franjo Poljanšek, trgovec, Gorenji Logatec št. 41. 18288-6

Pozor!
Za omejitev krize dobavljamo drž. uradnikom, nastavljencem, posestnikom in drugim vsakovrstno blago za obleke, perilo in drugo, na ugodne obroke, po špecijalno nizkih cenah. Jamčimo za diskretnost naročnika. Pišite samo kje in kedaj naj Vas zastopnik obišče. Tekstilna industrija Kocjančič & drug, Domžale 18287-6

Otroški voziček
športni, najbolje ohranjen, po nizki ceni naprodaj. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18301-6

Kole za vinograd
cepane in rezane prodaja tvrdka Straschill & Felber, Maribor, Pristan. 18150-6

Otroški voziček
za 500 Din naprodaj v Valjavčevi ul. štev. 15/I. 18054-6

Štedilnik
iz pečnic po nizki ceni naprodaj v Polakovi ulici 11 18350-6

Barako
v velikosti 4 × 12 m, primerno za skladišče, prodam Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Primerna cena«. 18340-6

Velika omara
pripravna za shrambo aktov, ali krojaškega blaga, s policami naprodaj v Kapiteljski ulici 3. dvorišče, levo. 18364-6

Otroški voziček
in košaro prodam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 18362-6

Razna okna in vrata
ter plošče za pod po zelo ugodni ceni proda Thaler, Rožna dolina. 18378-6

Radio

Velik zvočnik
modern, 4 pol. čist, zelo ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18337-9

Kolesa

Dekliško kolo
dobro ohranjeno, poceni naprodaj. Rožna ulica 31. 17575-11

Kupim

Otroški voziček
športni, dobro ohranjen kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vozička«. 18351-7

Kapital

Dobrega gospoda
prosi gospa za 1200 Din posojila, proti mesečnemu odplačilu. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Usmiljeno srce«. 18326-16

10 % obresti
dam za 20.000 Din posojila proti polni garanciji. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18382-16

Oblačila

Moško obleko
zelo dobro ohranjeno ugodno prodam. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 18315-13

Prehrana

Pridno punčko
3 leta staro oddam v oskrbo proti mesečni plačil. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra gospa«. 17941-14

Posest

Enonadstropno hišo
dvodružinsko, s pritiklinami, balkonom, elektriko, vodovodom in vrtom z betonsko ograjo, blizu Stadiona prodam za 170.000 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18306-20

Parcelo kupim
na periferiji Ljubljane. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Poceni« 18309-20

Stavbna parcela
ob Staničevi ulici (Bežigrad) naprodaj. Materijal razpoložljiv. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 18068-20

Hišo, ozir. vilo
trietanovanjsko, novo, z ograjenim vrtom prodam v bližini mesta. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18334-20

V najem

Skladišče
v velikosti 50—100 m² vzamem v najem za vskladiščenje poljedelskih strojev. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Kmetijstvo«. 18329-17

Lokali

Brivnico
na Gorenjskem prodam za 3000 Din. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 18316-19

Velik lokal
za trgovino ali pisarniške prostore oddam Mestni trg št. 5/III. 18051-19

Vpeljana brivnica
na prometni točki naprodaj Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18328-19

Manjša trgovina
s trafiko, z vso zalogo in inventarjem ugodno naprodaj na prometni točki v Ljubljani Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 18330-19

Lokal
sredi mesta iščemo, event. adaptiramo. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »E. K. 13«. 18335-19

Lepa prilika
Na veseličnem prostoru velesejma prodam nov paviljon z 18 mizami. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18361-19

Stanovanja

Stanovanje
2 sob, kabineta in kuhinje, s souporabo kopalnice s 1. junijem odda Rajner, Šiška — Boruteva 4. 18308-21

Udobno stanovanje
5 sob, kabineta, kopalnice in pritiklin, s telefonom, v vili blizu centra oddam s 1. avgustom. Ponudbe pod »Kras 24« na oglasni oddelek »Jutra«. 18300-21

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami, zračno, čisto in sončno, za avgust išče družina treh odraslih oseb. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Siguren plačnik«. 18320-21

Stanovanje
4 sob, v vili blizu Bleiweisove ceste takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18331-21

Podstrešno stanovanje
2 sob. kuhinje in drvarnice, oddam takoj ali s 1. avgustom mirni stranki brez otrok. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 18229-21

Stanovanje
2 sob in pritiklin, sredi mesta iščeta dve osebi za avgust. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18217-21

Stanovanje
2 sob, kopalnice in pritiklin iščem za takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Družina brez otrok«. 18172-21

Stanovanje
2—3 sob, za avgust išče dvočlanska družina. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Solnčno in enažne«. 18333-21

Stanovanje
treh sob, kuhinje in vsch pritiklin oddam v vili pod Rožnikom — 12 minut od pošte — takoj ali s 1. junijem. — Informacije daje Rozman Pavlina, Stiška ul. št. 1. 18170-21

Sobo in kuhinjo
oddam stranki brez otrok takoj ali s 1. junijem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18338-21

Stanovanje
sobe in kuhinje oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18346-21

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin, 5 minut od glavne pošte oddam takoj ali s 1. julijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18348-21

Komfort. stanovanje
3 sob, kopalnice in pritiklin, v centru mesta oddam z avgustom boljši stranki. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Solnčno stanovanje«. 18365-21

Stanovanje
trisobno, v centru mesta takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18366-21

Stanovanje
kuhinje, sobe in kabineta, ali 2 sob iščem z avgustom Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Učiteljica — dve osebi«. 18370-21

Sobe

Snažno sobo
z elektriko in parketom oddam 2 gospodičnama na Gosposvetski cesti št. 13. vrata 15. 18311-23

Sobo
blizu Kongresnega trga oddam takoj boljšemu gospodu. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18302-23

Sobico
po možnosti s hrano iščem blizu Kolodvorske ulice. — Prijaviti pri strugarju (Mariborčanu) v Kolodvorski ulici št. 8. 18327-23

Prazno sobo
sredi mesta iščem. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Hostnik«. 18347-23

Opremljeno sobo
sredi mesta oddam 2 gospodičnama ali gospodoma Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18356-23

Opremljeno sobo
takoj oddam na Starem trgu št. 26. 18357-23

Trgovec
ki je vsak mesec teden dni v Ljubljani, išče primerno prenočišče. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Prenočišče«. 18360-23

Dopisi

Jesen Lida
Dvignite pismo. 18325-24

»Poročen«
Dvignite pismo. 18341-24

V oglasnem oddelku »Jutra«
dvignite sledeča pisma: Atlantida, Bukov gozd, B 56, Častna stroga diskrecija, Continental, Dobra modistka, Dobra gospodinja, Dobra gospa, Delikatesa, Dobra natakarica, Dva prijatelja 27, Delo 99, Dobra kuha, Duševna harmonija, Drugo še pride, Fina šivilja, Gospodinja, Hvaležna, Hrvat, Hišnica 43/23, Hier Fremd, Iskrena ljubav, Industrija, Inštalater, Juta, 1. junij, Junij-julij, J. H. 18, Konji, Koselj Janez, Komfort, Kavelja, Kranj 250, Krasni maj, Kjerkoli, Kopališče, Lahko takoj, Lepa pomlad. Ločenec, Ljubezen do otrok, Mlada moč Maja 33, Mirna družina, M. b. Z., Maruša, Mizar 213. Mala kavelja, Ne daleč od mesta, Najlepša prilika, Potreben kapital 110.000, Pošteno delo 2322, Pridna in poštena, Promet 58, Prometna, Pomlad je tu, Prodajalka, Pošteno dekle — Ljubljana, Protiusluga, Posestnik, Ptuj S-u u, Parter 700, Probujenje, Pošten, Pridno dekle, Prevarana, Pomladni sen 30, Potnik, Priprost fant, Perutninarstvo, Pošten in priden, Podjeten in preskrbljen, Postranski zaslužek, Razvedrilo, Rododendrom II Resno prijateljstvo 1, Rednica, Stroj, Soba takoj, Solidnost, Skupno življenje, Sem grda, S 1. julijem, Sama, Slovenija, Sobica 100, Srečen julij, Suhi poslovni prostori, Solidna stranka, Sreča, Služkinja, Skladiščnik, Skromna, Strojepiska, Solnčna lega, Samostojen tajnik, Snažno, Stroga vzgoja, Šofer, Trafika, Takoj 314, Tujka, Turbina, Tri odrasli, Točen plačnik 29, Uspeh zagotovljen, Uradnica, Ugodno, Vič, Vsestransko zmožen, Veliki odstotki, Vrtača, Vino, Vselitev junij, Wertheim, Vera 20, Maj, V mestu 400. V Ljubljani 3999, Višji uradnik, Vredno, Vloga, Vojvodina, Zelo ugodno 6 Zmerno, Zemljišče, Znanje, Zračna soba Zmožna, Zanesljiva 31, Zasiguran zaslužek, Z lepim vrtom, Ženitev 42, Železničar, 100.000, 883, 75, 400, 130.000 Din. 250.

Živali

Imeniten šport!
Prodam 6 let starega konjička (ponija) z vso opremo, štirikolesnim vozičkom sankami in sedlom. Cena skupaj 4000 Din. Pojasnila dobite pri sreskem kmetijskem referentu v Prevaljah 18293-27

Leghorn kokoši
večjo količino in race proda Bezjak, Dol pri Ljubljani. 18317-27

Izgubljeno

Pozabljeno v Mariboru
Cenike, pisma in pooblastilo sem nekje pustil 29. aprila. Najditelj naj pošlje na naslov: Ivan Komidar, Ljubljana, Stari trg št. 1. Nagrada sledi! 18319-28

Obrt

Razglednice
za sezijo naročite že sedaj, da boste imeli prvovrstno izdelavo in popust, ki Vam ga nudi tvornica fotografskih razglednic in slik: Lojze Šmuc, Ljubljana VII. Aleševčeva ulica št. 26. 98

Damskih klobukov
velika zaloga od 50 Din naprej. Preoblikovanje Din 28. Salon »La femme Chic« Anica Puhek, Šelenburgova ulica 6/I. 18133-30

Oglejte si izložbe
vseh vrst damskih klobukov, velika izbira po znano nizki ceni. Modni salon Stuchly - Maške, Ljubljana, Židovska ulica štev. 3. 18379-30

Razno

Telefon 2059
Premog suha drva
Pogačnik, Boboričeva št. 5

RIMSKE TOPLICE
radioaktivno termalno kopališče. Dvajsetdnevno bivanje pred ali po sezoni — soba, prehrana, kopanje, zdravnik in zdravilišča taksa 1200 Din. V glavni sezoni penzijon 80 Din. — Edino termalno odprto kopališče (Freischwimmbad) v Jugoslaviji s solnčnimi in peščenimi kopeljmi. Prospekti brezplačno. 181

Malo penzijo
z menzo in stanovanjem, dobro idočo, v Zagrebu, v centralni legi, PRODA Meyer, Gundulićeva 15/I. 6669

Črni, modri in barvasti kamgarn.
Športni štofi. Svila Krep Rips za damske plašče.
LENASI & GERKMAN
LJUBLJANA

Razpis.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje za na dan 18. maja 1931 ob 11. uri nabavo:

90.000 kg visokovrednega portland-cementa,
80 m³ drogov, od 12 m višine naprej,
1.000 kg strojnega olja,
1.000 kg dinamo olja.

Pogoji se dobe pri podpisani.

IZ PISARNE DIREKCIJE DRŽ. RUDNIKA VELENJE.
dne 5. maja 1931. 6670

Čitajte ilustrovano revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Posestvo

ob novi cestni železnici, z enonadstropno hišo in velikim vrtom, primerno za industrijsko obrt ali slično, poceni NAPRODAJ.

Oferte pod »Ugodni pogoji plačanja« na oglasni oddelek »Jutra«. 6677

Odprt 8 cilinderski zelo malo vožen AVTO
ugodno NAPRODAJ.

Oferte pod šifro »Redka prilika I« na oglasni oddelek »Jutra«. 6677

✝ Mestni pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je moja srčno ljubljena žena, mamica, sestra, teta, svakinja in sinaha, gospa

LJUDMILA MENCINGER
soproga posestnika in sedlarja

dne 7. t. m. po kratki, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno, Bogu vdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 9. maja 1931 ob 3. uri popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. 6692

Ljubljana — Begunje, dne 7. maja 1931.

ANTON, soprog — BOŽENA, hčerka, in vse ostalo sorodstvo 6692

✝

Ivan in Štefka Cvetko, učitelja v Mariboru, naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da naju je za vedno zapustila po kratki bolezni najina ljubljena hčerkica, prvorojenka

ŠTEFICA

danes ob 14.30.

Naše milo dete bomo djali v soboto popoldne ob 15. k večnemu počitku na mestnem pokopališču.

Maribor, dne 7. maja 1931.

ŽALUJOČI STARŠI

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega prerano umrlega, predobrega očeta, brata in strica, gospoda

RAJKA TAVČARJA

izrekamo svojo iskreno zahvalo vsem darovalcem vencev in cvetja, g. dr. F. Misu za zdravniško pomoč ter čast. duhovščini in spremljevalcem za spremstvo na zadnji poti.

Osobito se še zahvaljujemo gg. pevcem društva »Krakovo-Trnovo« za prelepi žalostinki.

Maša zadušnica se bo brala v župni cerkvi Sv. Janeza Krstnika dne 9. t. m. ob 6. uri.

JOŽA, SLAVKA in BINCA TAVČAR ter ostalo sorodstvo. 6675

G. Th. Rotman:

Zgodba o Vrtismrčku in Šilonoski

(Ponatis prepovedan.)

76.

Rrrr... midva pa na mizo! Tam je stala grmada pravkar oplaknjenih krožnikov, na vrhu pa skleda za omako... Trepetaje od strahu sva se skrila med krožnike... a joj. Aneka, ali kakor ji je že bilo ime, naju je takoj opazila!

✝

Potrti naznanjamo, da je umrla v tukajšnji bolnici gospa

Melanija Černe roj. Jonke

soproga odvetnika

previdena s tolažili sv. vere, v 45. letu svoje starosti.

Slovenjgradec, dne 6. maja 1931.

Dr. Ferdo Černe, odvetnik v Doljni Lendavi; Melanija, hči; Ferdinand, sin; rodbine: Medved, Jonke, Rogl.

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom prerane smrti našega nad vse ljubljenega očeta in brata, gospoda

JAKOBA FLIGLA
kleparskega mojstra

kakor za poklonjene vence in cvetje se tem potom vsem najiskreneje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni čč. duhovščini, čč. sestram usmiljenkam, prijateljem pevcem za lepo žalno petje, stanovskim kolegom in končno vsem prijateljem in znancem, ki so dragega pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek dne 11. maja 1931 ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja. 6693

V Ljubljani, dne 7. maja 1931.

Žalujoči hčerki in brat.

E. Ebenstein 38

Dva zakona

Roman

Ko se je Heinz pozno zvečer vrnil domov, je srečal v predsobju taščo, ki je pravkar z drhtečimi rokami oblačila plašč.

Razmerje med njima v zadnjem letu ni bilo posebno prisrčno. Gospa Brandova se je bila nekaterikrat ognila svojega zeta, čeprav Heinz tega ni razumel, zakaj njej ni nikoli ničesar očital.

Ko ga je gospa Brandova zdaj zagledala, se je prestrašena zdrznila in jela očitno hiteti s svojo toaleto. Heinz je videl, da je bil njen obraz strašno spačen od joka; vsa okrogla postavica ji je trepetala. In zdajci se je spomnil, kako rada je imela ubogo Trudico. Nekaj mehkega, sočutnega se je zganilo v njegovem srcu. Pomagal ji je obleči plašč in ji položil kožuhovinast ovratnik okoli ramen.

Tedaj ga je gospa Brandova mahoma ujela za roko in jo krčevito stisnila. »Tako dober si, Heinz — hvala ti! Hvala ti — za vse! Vem, da si storil, kar si mogel, ali —«

»Ali si bila pri Eriki, mama?« je vprašal s prisiljenim glasom.

Po licih stare ženice so se zdajci ulile solze in njen dobrodušni obraz je postal hipoma trd. »Da! In — in, Heinz — oh, odpusti mi! Tako neizrekljivo se sramujem zanjo pred teboj. Razumeš? Mati se mora sramovati svojega otroka! Ali je še kaj na svetu strašnejše od tega?«

»Mama!«

Naglo si je obrisala oči.

»Le pusti. Že dostikrat sem hotela —«

Glas ji je usahnil. Hitro je vzela svoj muf in molče odšla.

Erika se je bila zaklenila. Samo Betti je smela k njej. Betti je morala tudi spati pri njej, zakaj gospa so se bali mrliča — tako je kuharica pripovedovala dojilji.

Za jutri je bil določen Trudičen pogreb. Heinz je preždel ves dan v mrki zamišljenosti. Erika se ni pokazala, še kosilo in večerjo ji je morala Betti prinesti v spalnico. Tam v kabinetu ob mali krsti pa so se vrstili ljudje, ki so prinašali cvetja; nekaterega je prignala tudi samo radovednost, in Heinz, ki je čutil, da ne more z nikomer govoriti, se ni upal tja.

Zdaj je bilo tema in zvonec v predsobju je bil utihnil. Tedaj ga je prijelo, da bi se še enkrat poslovil od svoje dragice.

Ko je stopil v sobo, kjer je omamno dišalo po cvetju, ki so ga obsevale tihe mrtvaške sveče, je vstala s klečalnika ob znožju krste vitka, temna postava in se obrnila.

Heinz je osupel odskočil. »Maja — lady Lyonova!«

V zadregi je pogledala mimo njega. »Oprostite,« je zamrmrala, »hotela sem k Eriki, pa me ni sprejela. Nato sem nesla mali ubožici teh nekaj cvetlic, ki sem jih sama vzgojila. Tako malo je, a od včeraj ne morem misliti na nič drugega kakor na vaše gorje!«

Njen glas se je zadušil v ihtenju.

Heinz je stal molče in se ni mogel ganiti. Ko je hotela tiho mimo njega, ji je urno zastopil pot. »Hvala vam,« je rekel z dušečim se glasom. »To je prvo znamenje sočutja, ki ste mi ga dali v življenju — hvala vam zanj!«

Zmedena po njegovi razburjenosti je vzdignila oči.. »Doslej menda tudi niste potrebovali sočutja,« je nehote odgovorila in v njem glasu je zazvenela trpkost, ki se je sama ni zavedala.

»Ali veste to tako zanesljivo, lady Lyonova? Ali ste tako trdno prepričani, da ni bilo v mojem življenju nikoli ure, ko so se vsi dobri duhovi odvrnili od mene, ker — ker me je pahnil od sebe nekdo, ki mi je pomenil vse?«

Maja je zdajci prebledela. Kakor on, tako je bila tudi ona v tem trenutku popolnoma pozabila, kje sta bila. Slišala je samo njegov bolestni glas in videla samo njegove oči, ki so bile potemnele od toge — te oči, v katerih je žarel grenek očitek.

Brezmejno razburjenje jo je obšlo. Vse solze, ki jih je bila v prečutih nočeh na tihem prejokala zanj, in vsa beda, ki jo je molče prenašala ti dve leti — vse, vse je mahoma vstalo pre dnjo. In on — on je bil rekel—

»Ne vem, odkod jemljete pogum, da tako očitajoče gledate name,« se je mukoma iztrgalo iz nje. »Že enkrat ste mi namignili, češ jaz sem kriva, da je vaša vera v žensko omagala — in odgovorila sem vam tako, kakor vam danes ponovim: Nihče ne sme pričakovati tega, česar sam ni bil zmožen! Ljubezen do ene ženske, ki se je čez štiri in dvajset ur potolažila pri drugi, ni mogla nikoli ničesar pomeniti v vašem življenju.

»Ob pamet sem bil«, je zamrmral. »Zavrnili ste me bili — in, sam ne vem, kako se je zgodilo — vsa besnost ljubosumja je divjala v meni — pa sem pobegnil — pred samim seboj!«

Maja se je nasmehnila. »Vem, kako. Imeli ste me za zmožno, da hočem s tisto ubogo pesmico osvojiti ‚bogatega Angleža'. Nu, nazadnje sem ga res osvojila, le drugače, čisto drugače, nego ste takrat mislili.«

»Maja!« je vzkliknil proseče in strašna slutnja je vstala v njem. »Dancs vem, da ste tudi vi trpeli, da se tudi vam življenje ni rožnato smehljalo in da je tudi vam ostalo vse dolžno — ali vsaj mnogo!«

Pokimala je. Nekaj bolestnega ji je izpreletelo bledi obraz. »Ne življenje moje ni bilo rožnato,« je šepnila bolj sama pri sebi kakor proti njemu; »vkljub vsem uspehom je bilo zmerom grenko in siromašno!«

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Občinska uprava mesta Ljubljane sporoča tužno vest, da je bil njen dolgoletni sodelavec, občinski svetovalec, gospod

IVAN KREGAR

pasarski mojster in posestnik, banovinski svetnik, načelnik Ljudske posojilnice, upravni svetnik Prometne banke itd.

danes zarana poklican v večnost, star 63 let, toda še v polnem razmahu svoje moške dobe.

V občinski svet je bil izvoljen 23. aprila 1911 ter mu je pripadal do 26. aprila 1921.

V sedanjo občinsko upravo je bil po odredbi predsednika ministrskega sveta pozvan dne 22. januarja 1930.

Za blagor rodne občine vedno vnetemu in koncilijantnemu tovarišu, ki je bil nepričakovano iztrgan iz naše srede, ohranimo najčastnejši spomin! 6672

V Ljubljani, dne 7. maja 1931.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Nenadoma mi je umrl moj nad vse dobri in ljubljeni soprog

IVAN KREGAR

Sredi dela požrtvovalne ljubezni za nas vse ga je nepričakovano danes v jutro Gospod iz mojih rok poklical k Sebi.

Pokopali ga bomo z njegovega doma na Zrinjskega cesti št. 3 v nedeljo, dne 10. maja 1931, ob 5. uri pop. v družinsko grobnico pri Sv. Križu.

Spominjajte se ga v molitvi!

Za njegov dušni pokoj bodo opravljene sv. daritve po raznih cerkvah. 6671

Ljubljana, dne 7. maja 1931.

ELIZABETA KREGAR
zase in v imenu otrok ter vnukinje.

29

L. MIKUŠ
Mestni trg 15
Tvornica dežnikov, zaloga sprehajalnih — — palic — —

Podzastopnika

za Ljubljano, Maribor in Celje **IŠČE** svetovna tovarna **AVTOGUM.**

Reflektanti, ki morejo nuditi za skladišče jamstvo, naj pošljejo svoje ponudbe na **Interreklam d. d., Zagreb, Masarykova 28.** pod »Br. 74—19«. 6667

Za večno je zatisnila svoje oči gospa

Završnik Zdenka

roj. Konvalinka

dne 6. maja 1931 ob pol 13. popoldne.

Pogreb bo v petek ob 16. uri

Bodi ji lahka zemljica!

V Krškem, dne 6. maja 1931.

6673 **Notar Hubert Završnik,** soprog.

Birmanska darila

kupite poceni in dobro pri

H. Suttner

Ljubljana, Prešernova ulica 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije, Velika zaloga ur znamk, Glashütte, J. W. C. Schaffhausen Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo, itd. Lastna protokolirana tovarna ur v Švici. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik od **H. SUTTNER, LJUBLJANA 4,** zastonj in poštnine prosto.

Takisto antiseptično preparirana

„OLLA" GUM..?

Čuvajte svoje največje blago — **ZDRAVJE!** Dokazano najbolj dovršena.

Eh, no, — naposled se je le zgodilo,
da se je ljubko detece rodilo...
Zdaj Zlatica je nežna mlada mati,
vsa njena sreča je otroček zlati.

In zdaj se Zlatica spominja sama,
kako jo je vzgojila blaga mama.
Otroku šiva, pere zanj perilo,
v pomoč ji Zlatorogovo je milo.

Oj zlata Zlatica — glas gre okrog:
nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

19

Zlatorog

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.